R. No. M. 3152.

14 పేజీలు అర్ధణా

జమీన్ రైతు

ప్రతిగ్రామం పత్రికల్లో నిండాలె. ప్రతిఒక్కరు చదువు కోవాలె, ఇదే నాకు—

లోకానికి అన్నంబెట్టేది నేను-

తిండిలేక మలమల మాడి చచ్చేది నేను-

—రైతు.

సంవత్సర చందా రు 3

పల్లెల్లో ప్రకటన లందించాలంటే ఇదే—

సంపుటము 8	శుక్రవారము 28—5—37	సంచిక 22

ప్రపంచమంతట్లు ఒక్కసారిచూస్తే

నెలకు ఒకసారి ప్రపంచవ్యాప్తంగా చూస్తే [illegible]

జపాను

జపానులో నౌకాశాఖ మరాల్పు జరిగింది. చీనాతో రాజ్య విస్తరణ విషయంలో క్రియాశీలనలను ఆపలేక మిలిటరీ సేనాపతుల కాలము తిరుగుడు జరిగింది. క్రొత్తగా వచ్చిన హయాషి మంత్రి ప్రభుత్వము మిలిటరీ శాఖవారి కలహాలకు లోనుకాక చైనాలో మంచి సఖ్యత చెయ్యడానికి దేనికి పనిచేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నది. బడ్జెటులో యుద్ధపుఖర్చు తగ్గించడం మొదటి మెట్టు. సోవియటు రష్యాలోను, చైనాలోను, సామరస్యంగా ఇకపై ఉందాం అని కబురుపంపడం రెండవది. "చీనా మనతో సమత్వాన్ని కోరుతున్నది. మనస్పర్థలను వెంటనే మరచి ఆమె కోర్కెను ఈడేర్చుట మా కర్తవ్యం" అన్నారు విదేశాంగమంత్రి శాటో గారు.

ఇంతకు జపానులో మిలిటరీవారికి సివిలియను ఉద్యోగులకు కల్గిన తీవ్రస్పర్ధలే పై మార్పులకు కారణం. యుద్ధాలుచేసి దేశం సంపాదించిన డబ్బంతా మందుగుండుకు తగులబెట్టాలంటారు చేతులు దురదబుట్టిన మిలిటరీవారు. కష్టపడి సంపాదించిన ద్రవ్యంలోనుండి సర్కారు ప్రతిసంవత్సరం హెచ్చిసంత పన్నులిచ్చి పై దండుగలకు ధారబోయడానికి ఒప్పుకోరు వర్తకులు, భూస్వాములు, కూలీలు, ఇతర సివిలియను ఉద్యోగులు. అంతేకాని చీనాపై ఉన్నట్లుండి ఉట్టిపడిన అవ్యాజానురాగం చేతకాదు. అయితే శేముషీవంతులు కాబట్టి హయాషి ప్రభుత్వంవారు "గాలికిపోయిన పిండినికూడ రామార్పణం" అన్నారు. కొండ ఏషియాలోవున్నా సంస్కారం యూరోపుదేకదు, బూట్లు, కోట్లు, కట్లు వగైరా వ్యవహారాల్లో!

పై మార్పుకు ఇతర కారణాలు లేకపోలేదు. 1931 లో జపాను వశపరచుకొన్న చీనాలోని "మంచూకో" పరగణానుండి జపానుకు వస్తుండిన ముడిపత్తి ఏటేట తగ్గిపోతున్నది. పోనీ జపాను వస్తువులు మంచూకోవారు కొంటున్నారా అంటే అదీ లేదు. ఇప్పటికన్నా జపాను క్రిందికి రాకమునుపే మంచూకో ఎక్కువ వస్తువులను తెప్పించుకుంటూ ఉండింది జపానునుండి. 2 లక్షలమంది జపానువారు మంచూకోకు వలసబోయినా జపాను మితిమీరిన జనసంఖ్యను ఆమాత్రముకూడా తగ్గించలేకపోయింది. మీదుమిక్కిలి మామిడితె ప్రవేశించి దబ్బళముకలె వ్యాపించసాగిన జపానువారిపై చైనాలో ద్వేషభావము ప్రజ్వరిల్లి జపాను పేరంటే పడకుండా వచ్చింది. ఇక వ్యాపారం సాగేదెట్లు?

పైగా 1936 ఫిబ్రవరిలో జపానునందు సైనికుల తిరుగుబాటువల్ల సామాన్యప్రజలకు వారిపై అయిష్టము ఏర్పడింది. నావికాశాఖ ఈసంగతి కనిపెట్టి జాగ్రత్తపడి సివిలియనులతో చేరింది.

ఇంతమాత్రంతో జపాను శాంతియుగద్దెల్ని ధరించి శాంతిదూత అయిందని అనుకోవీలులేదు. మంత్రివర్గంలో చెయ్యిబెట్టని పార్టీలున్నాయి. ఆర్మీలోఉండే యువకవర్గంవారు వేరేపార్టీ లేవదీస్తామనిఅనుదినం బెదిరిస్తూనేవున్నారు. ఎంతసేపు కాగాల ఓడలు బండ్లు, బండ్లు ఓడలు కావడానికి కలత జెందిన వర్తమాన రాజకీయ ప్రపంచంలో.

రష్యా

1932-36 లోగా రష్యా ఐశ్వర్యం నూటికి 23 ఇంతలు వృద్ధిఅయింది. యుద్ధప్రయత్నాలు లేకుంటే భోజనపదార్థాల ఉత్పత్తికే యావత్తు శక్తి వినియోగించదలచిన రష్యా నేడు యుద్ధసామగ్రిమీద కోట్లకొలదిగా విధిలేక తగులబెట్టుతున్నది. విమానాలకు ఆయుధపరికరాలకు, స్టీమర్లకు ఇంకా ఇతర ఇనుపవస్తువుల ఉత్పత్తి నూటికి 98 వంతులు హెచ్చింది. ఇదరదేశాల్లో యుద్ధంఖర్చు హెచ్చించినందువల్ల ఇతర ప్రకోపకరోగకరమైన శాఖలకు ఖర్చు తగ్గించుకోవలసివచ్చే రష్యాలో అట్టిగతి పట్టలేదు. పోయినసంవత్సరం 1400 కోట్లు రష్యా విద్యకై ఖర్చుపెట్టితే ఈసంవత్సరం 1900 కోట్లు వ్యయపరుస్తున్నది. గత సంవత్సరం 270 లక్షలమంది విద్యార్థులను చదివిస్తే ఈసంవత్సరం 300 లక్షలమందికి ఏర్పాటుచేసింది. ఇట్లే వైద్య వగైరా వసతులు కూడ వృద్ధిపొందినాయి. కూలీలు, జీతాలు గత సంవత్సరానికన్న 100 కి 8 వంతులు హెచ్చించారు. పదార్థాల ఖరీదు 100 కి 3 వంతులు తగ్గించారు. 1936 లో కార్మిక వృత్తిలో 10 లక్షలమంది క్రొత్తగా చేరారు. 13 కోట్ల 90 లక్షల ఎకరాలు క్రొత్తగా సాగుబడికి రేస్తారు. ఇందులో 12 కోట్ల 30 లక్షలు ఉమ్మడి సాగుబడిక్రింద సాగు అవుతుంది. అనగా ఫలితం అంతా కిస్తుబుకోను ప్రజలకే పంపకం అవుతుంది. 100 కోట్ల రూబులుల (1 రూబులు 1½ రూపాయి) వెలగల వ్యవసాయపు మెషీనరీని కొనుగోలుకు ఉత్తరువిచ్చారు. బంగారు ఉత్పత్తిలో గత సంవత్సరం ప్రపంచంలో రెండవస్థానం రష్యా ఆక్రమించింది. పోయిన సంవత్సరం ఉత్పత్తి 7 కోట్ల 40 లక్షల సవర్లు. ఈసంవత్సరం 10 కోట్లకు మించవచ్చునని అంచనా వేయబడింది. మొదటి స్థానాన్ని ఆక్రమించినా మించవచ్చు. కాకబుద్ధ దేశాల్లో రష్యా ఒక్కటే సరిగా అనుపూర్వప్రకారం అసలు వడ్డీ చెల్లిస్తున్నది. బంగారుతోనే వస్తువులు పరాయిదేశాలనుండి కొంటున్నది. అప్పటికే స్టేటు

దీనితరువ 14వ పేజీ 1 కాలం క్రిందచూడుడు

"కుండలోయమ్మా! కుండలో! మాయరామయుంబగు"

ఈ కొత్త చట్టపు సారెమీద మంత్రుల కుండలు మాత్రం తయారైనవిగాని ప్రెసిడెంటుకుండ మాత్రం ఈమట్టిలో ఏలుకాలె చెయ్యాలంటే— కాంగ్రెసువారి కాళ్లు తగిలాయంటే ఈ కుండలన్నీగూడా ఫనా! ఫనే!!

ఎటి పన్నీ రుపూలు

(ఒక వేళ పేరు చెప్పమంటే ఏమో)

గత సంచిక తరువాయి.

పోలీసులే ఇచ్చారు యోసెపు.

యోసేపు అరెస్టు అన్ని దినపత్రికల్లో పెద్దపెద్ద అక్షరాలతో ముద్దయి ఫోటోతోకూడ ప్రకటిత మైంది. కాలుచేతుల సంకెళ్లతోను చెదరిన తల వెంట్రుకలతోను భిన్నమైన కుమారుని దీనా స్యముఖాంచి తల్లిదండ్రులు కంటికి ఏకధారగా ఏడ్చినారు కుటుంబమంతయు జైలు కమ్ములచేత చేసి. మిక్కిలితో కూపాహారను మొరపెట్టుకొన్నారు గాని ఇట్టి రాజకీయ నేరముల సందర్భంలో తాము ఎట్టి తోడ్పాటున్ను కల్పించుకోకూడదని మందలించారు. పిదుకునంటికిభావా స్తవిన్న ఇంద్రదమ్యతన్నై తాను జైలునంటుకొనియున్న దోహానను వెతకు క్కుంటూవచ్చి ఎంతకైనా జామీను ఇచ్చుటకు సిద్ధపడి పేరుబడ్డ న్యాయవాదిని కుదిర్చి కేసుకు కావలసిన ఖర్చంతయు ఉచితముగా ముందుగానే ఇచ్చి పాటియము భార్యాబిడ్డలను ఓదార్చి ఇంటికి పోయినారు. వకీలుపెట్టిన జామీను పిటిషను విచారణకువచ్చింది. ఆంధ్రదేశంలో ఇదే మొదటి నేరము. ఇట్టిది ఇకపై జరుగకుండ ఆవాదినుండి ప్రశాంతికి చేయగావలసిన గాష్టాన్ని కాపాడవల సిన ప్రత్యేకబాధ్యత పోలీసువారిపై యున్నదని పోలీసువారు వాదించారు. పేదక్రైస్తవుడైనను అసామాన్యమైన తెలివితేటలకల్లను. శత్రువులను సహితము మిత్రులుగా చేసుకొనగల ముద్దయి ముఖవర్చస్సున్నల్లను, జాలిపుట్టించు లేతప్రాయము వల్లను ఫిర్యాదిదారు సాక్షులు ముద్దయికి లొంగి పోగలరనియు, చట్టప్రకారము ఈదేశమున స్థాపింపబడ్డ బ్రిటిషుదొరవుల చక్రవర్తి ప్రభుత్వమునకు అపాయము కలిగించుననియు యేమేమో విచిత్ర వాదాలన్నియు జరిగినమీదట త్రోసివేయబడెను. త్రొక్కినంతగా ముద్దయిని చూచుటకై కోర్టుచుట్టు గుంపులుగూడిన జనములో కంటతడి పెట్టనివారులేరు.

అప్పటినుండు చూచుటకు తల్లిదండ్రులకుగూడ అనుమతినివ్వలేని జైలధికారులు న్యాయాధిపతి ఉత్తరువుమేరకు వకీలుతో అరగంటకాలము మాట్లాడుటకు ఒప్పుకొన్నారు. తల్లి 60 సంవత్స రాలవృద్ధు. కుమారుని బుగ్గలు తడుముకొని భోరున యేడ్చింది. యోసేపు నిశ్చలుడైనాడు. ముంగురు లిప్పటికే తెల్లబారినవి. [illegible] కన్నులు గుంటలుపడినవి. గడ్డము ఎదిగినది. వస్త్ర ములు మలినమైనవి. [illegible] ముఖమండలమున [illegible]. [illegible] "నాయనా నాతో [illegible]" అని అడిగినాడు. యోసేపు [illegible] స్వరంతో "అమ్మా! ఏ పాపము ఎరుగను.

నాతోడు— నిర్దోషిని— నామాట నమ్మండి— పిదప నా యిష్టము" అని చెప్పి తండ్రి దుఃఖాన్ని ఆపాది నాను గూడ రోదనముచేశాడు. అంతట యోసేపు క్రీస్తుదేవునియందు నమ్మకముంచి ప్రతిదినము ధ్యా నించుచుండవలెననియు ఆకాశమందున్న తండ్రి మేలుచేయకపోవలదనియు కుమారునికి ధైర్యము చెప్పెను. యోసేపు తల్లిని దగ్గరకు పిలిచి అమ్మా నాయుడిగారికి, ఈసంగతి తెలుసునా యని అడిగి నాడు "తెలుసును, యీమాట యున్నప్పటినుండి పాపము కోకిలమ్మ మూసినకన్ను తెరవటంలేదు. ఇంటిల్లిపాది నీకొరకు ఏడుచుండిరప్పా." మొల్లోని దుఃఖంలో నున్న యోసేపుకు మోకాటిలోనికు [illegible] తోడు కలిగింది. ముఖాన్ని ఆవరించిన చీకటి తెర యించుక పైకిలేచింది.

ఆవల కొన్ని నెలలకు విచారణ ప్రారంభ మైంది. న్యాయస్థానము పత్రికా విలేఖరులతోను, న్యాయవాదులతోను వందలకొలది ప్రేక్షకుల తోను నిండిపోయింది. ఇక బైటనున్న జనానికి లెక్కలేదు. ముద్దయి బంధువులతో ఇంద్రదమ్య గూడ విచారణకు వచ్చాడు. 11 గంటలు కొట్టే సరికి సాయుధులగు యూరపియను సార్జంటు [illegible] విచారణ బోనులో నిలువబెట్టాడు. యోసే పు ముఖపద్మము ఇంచుక వాడినా ప్రశాంత ముగానుండెను. ఎదురొమ్ముకు అంటీఅంటకుండ నెరిగిన ఉంగరాలు తిరిగిన నల్లని గడ్డము, నవ రించబడ్డను అందముగానున్న మీసకట్టు, నిరాశ వల్ల మరింత మెరుగుపెట్టబడిన సహజమైన గాంభీ ర్యము, యోసేపుకు వింత యందమును చేకూర్చి నవి. సంకెళ్లు లేని చేతులతో ముద్దయి న్యాయా ధిపతికి నమస్కరించాడు. తలపైకెత్తి కృష్ణులను పట్టిన జనాన్ని ఒక్కసారి విశాలంగా పరికించి చూచాడు. కోకిల అగుపడలేదు. "నీకొరకు నా ప్రాణములను సర్వస్వాన్ని అర్పించితి" నన్న ఆమెమాటలు జ్ఞాపకానికి వచ్చాయి. పరితపించి నాడు. పరిస్థితులయందు ప్రియురాలు లేకపో యెనే యని చింతించాడు. ఈలోగా విచారణ ప్రారంభమైంది.

పోలీసు తరుపకుండు ముద్దయిని అరెస్టుచేసిన రాత్రి గుజరాతీ బ్యాంకరు మోహనలాల్ సేటు నుండి 40 వేలు అపహరించిన యువకుడు ధర్మ సత్రమున ఫలానా నెంబరు గదియందున్నాడ నియు, అతని వద్ద 6 తోటల్ల రివాల్వరున్నద నియు, ఒకతోటమాత్రమే సేట్ గుండెలో దూరినదనియు ఐదుగురు విద్యార్థులకు [illegible] కులు ఈ నేరం చేశారనియు ఎవ్వరో తనకు టెలి ఫోనులో చెప్పినారనియు, ఆ ప్రకారముగా ముద్ద యి చేసినట్టెలో కొట్టుచేయుటకున్న రివాల్వరును పట్టుకున్నామని [illegible] సేట్ శరీరములో దూరిన తోటానెంబరు పైరివాల్వరు తోటాలనెంబరు సరిపోయినవనియు ముద్దయి అపాయకరమైన రాజకీయవాదియనియు సాక్ష్యము చెప్పెను. ఇతరసాక్షులు అతనిని బలపరచిరి. ముద్దయి పక్షమున అతడు నిర్దోషియనియు, ముద్ద యి నేరస్థుడైతే మిగిలినవారితోగూడ పారిపోక సత్రంలో గాఢనిద్రలో నుండుట అసంభవమని ము వాదించి ముద్దయి చిన్నవయస్సును [illegible] పక్షంలో గమనించవలెనని న్యాయవాది కోర్టువారిని ప్రార్థించెను.

న్యాయాధిపతికి కొన్ని సందేహాలు కల్గినవి. మనస్సాక్షిని గుర్తించినవాడు కాబట్టి కోర్టులోని సాక్ష్యాన్ని కొంచెం అవతలపెట్టి కొన్ని ప్రశ్నలు వేయదలచినాడు. ఇంతేకాక యోసేపువంటి వాడిట్టిఘోరానికి పాల్పడునా యన్న సందేహం అతనిని బాధించింది. [illegible] పక్షంవారికే [illegible] కల్గినపుడు న్యాయాధిపతికి కలుగకుండునా?

న్యా.— నీమీద చెప్పిన సాక్ష్యం విన్నావు కదా! ఏమిచెప్పదలచుకున్నావు?

యో:— నేను నిర్దోషిని. రివాల్వరు నాది కాదు. నా పెట్టెలోకి ఎట్లు వచ్చిందో నాకు తెలియదు.

న్యా:— ఆరాత్రి సత్రములో ఎందుకు పండుకొన్నావు?

యో:— పట్నంలో నాకు తెలిసినవా రెవరు లేరు. కాబట్టి అప్పుడేవచ్చి ఎవరు రాని [illegible]!

న్యా:— నీవు రాజకీయాలతో ఏమి సం బంధమున్నది?

యో:— ఇంతవరకు ఎట్టిసంబంధము లేదు.

న్యా:— అసలు నీవు నీగ్రామమునుండి ఇక్కడికి ఎందుకువచ్చావు?

యో:— దానికి ప్రత్యుత్తరం ఇవ్వజాలనందుకు క్షమించండి.

న్యా:— ఇది చాల ముఖ్యమైన ప్రశ్న. దీనికి జవాబు ఇచ్చితీరవలెను.

యో:— మీరు నిజాన్ని కనుగొనుటకు చాల శ్రమపడుచున్నారని నాకు తెలియును. నాకు న్యాయంచేయగోరుతున్నారని నాకేమో తోస్తు న్నది. మీతృప్తికొరకు నిర్దోషినని నేను మరల చెప్పుచున్నాను. నన్ను నమ్మగోరెదను!

న్యాయాధిపతి ఇది రాజకీయనేరమని నమ్మ లేదు. [illegible] చేసినట్లు రివాల్వరును బట్టి విధిలేక నిశ్చయింపవలసినట్లున్నదనియు ముద్దాయి తరపున సాక్ష్యములేకుండుట శోచనీయమనియు ఇట్టిసందర్భంలో ఉరిశిక్ష విధించవలసియున్నను చిన్న వయస్సును బట్టి ద్వీపాంతరవాసశిక్ష చాలు ననియు తీర్పుచెప్పెను. ఉదారహృదయుడైన ఆంగ్లేయుడు కాబట్టి విద్యావంతుడైన ముద్దయికి ఆంగ్లమహాకవుల నాటకములను జైలులో చదువు కొనుటకు బహూకరించి మనస్సును కొంతవరకు తృప్తిపరచుకొన్నాడు. యోసెపు ప్రశాంతంగా విన్నాడు న్యాయాధిపతి ఉత్తరువు. గౌరవపూర్వ కంగా నమస్కరించాడు మూగియున్న జనానికి. ఆమహాజనసమూహంలో కన్నీరు కార్చనివారు లేరు. ఇక కనిపెంచిన తల్లిదండ్రులయొక్క భామందు ఇంద్రదమ్యయొక్క దుఃఖవార్త విన్న ప్రాణప్రియ కోకిలయొక్క [illegible] చెప్పవలెనా!

వియోగజలధి 4

యోసెపును సెంట్రల్ జయిలులో ఉంచిన [illegible] కోట్లలో [illegible]. పనిపాటలు అంతగా చేయబనిలేదన్నారు. పత్రికలు కూడ చదువనిచ్చారు. జైలుసూప రింటు జైలరు అతనిపై అధికమైన దయచూపు చుండిరి. వారి వ్రాతపనులన్నియు ఇతడే చేసి పెట్టుచుండెను. నిర్బంధములులేక జైలంతయు తిరుగవచ్చు. యోసెపు చిన్నచిన్న ఖైదీలకు చదువు, పెద్దవారికి ప్రపంచసంగతులు, క్రైస్తవు లకు ఆదివారాలలో బైబిలు నేర్పుచుండినాడు. మోకాళ్లపై కొట్టడం మాన్పినందువల్ల ఖైదీలందరు [illegible] అతనికి పేరుపెట్టారు.

రెండుమూడుసంవత్సరాలు దొర్లిపోయినాయి. కోకిల క్షేమసమాచారాలు తెలియనే లేదు. యోసెపు ఎవరికి ఏమని వ్రాస్తాడు! ఎవరు ఎవరికి ఏమని అతనికి వ్రాస్తారు! సోమవారం వచ్చిన మెయిలుపత్రికను విప్పి [illegible] ఎప్పటివలెనె. [illegible] అను శీర్షిక అగుపడ్డది. వధూవరుల చిత్రపటాలు కూడ కలవు. వరుడు ఇండియన్ సివిలు సర్వీసు [illegible] రామచంద్రరావుగారు, వధువు సంస్కృత [illegible] విద్యాశీలయగు కోకిల అని యుండెను. యోసెపు గుండె [illegible]. మరల మరల చదువుచున్నాడు. మాట్లేమీ లేదు.

[illegible] యోసెపుహృదయము [illegible]. బుద్ధి స్వాధీనంతప్పింది. ఎవ్వరితో మాట్లాడడు. ఎవ్వరి

కొరకు 18వ పేజీలో చూడుడు.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలము బాధసాధని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల బాధలను, [illegible] పోగొట్టును, [illegible] శమింపజేయును, [illegible] దగ్గును [illegible], దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,

మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా

రైతుల స్థితి

బ్రిటిషు ప్రభుత్వము భారతదేశమున కంతకును గొప్పభూస్వామిగ నున్నది. కొంతభాగమున, ప్రభుత్వము తరపున జమీందారులు భూస్వామ్యత వహించుచున్నారు. కొంతభాగము మాత్రము రైతు స్వాధీనమందే యున్నది. స్వదేశ సంస్థానములక్రిందనున్న మూడవవంతు విస్తీర్ణమునందలి ప్రజలు రు 100 కోట్లు సంస్థానములకు శిస్తు చెల్లించుచున్నారు. జమీందారులు రైతులనుండి 80 లేక 90 కోట్లు వసూలు చేయుచున్నారు. తాము మాత్రము 18 కోట్లు ప్రభుత్వమునకు చెల్లించుచున్నారు. రైతువారీ ప్రాంతమున, వ్యవసాయకుడు భూస్వామికి షుమారు 30 లేక 40 కోట్లు చెల్లించుచున్నాడు. ఇది సేద్యము చేసుకొన నిచ్చినందులకు చెల్లించునదియు. ఇది గాక 100 కోట్ల ఋణభారముపై వడ్డీ చెల్లింపవలసియున్నది. అందుకు సాలీనా షుమారు 200 కోట్లగును. రైతులీవిధముగ చెల్లించిన పిదప, సంవత్సరము పొడుగునను తానును తన కుటుంబమును జీవించుటకు రు 30 ల కంటె నెక్కువ ఆదాయము లభించుటలేదు. అనగా రోజు 1 కి 7 దమ్మిడీలు. కారాగారములందలి ఖైదీలకే ప్రభుత్వము వారు రోజు 1 కి 18 దమ్మిడీలు వెచ్చించుచున్నారు. కనుక, ఖైదీల స్థితికంటె గూడ రైతులస్థితి యెంత హీనముగ నున్నదో తెలియగలదు. ఇట్టిస్థితిలో గత 15 వత్సరములలో, ఈదేశమున మానవ జీవిత పరిమాణము 26 సం॥ లనుండి 23 కు తగ్గుటలో నాశ్చర్యములేదు. రైతులీవిధముగ తినుటకు తిండిలేక దిన దినము కృశించి బాధపడుచు [illegible] మరణింపవలసి వచ్చుచున్నది. రైతుల నుద్ధరింప గోరువారు, తమ నెదుర్కొని యున్న కార్యభార మెట్టిదో దీనినిబట్టి తెలియవచ్చును.

రైతుల ఆర్థికస్థితి నభివృద్ధి పరచుటకు పలువురు పలుసాధనముల సూచించుచున్నారు. కొందరు, పంట నెక్కువ చేయుటకు ఆధునిక సాధనసామగ్రి నుపయోగింపవలె ననుచున్నారు. మరికొందరు సహకార విక్రయ సంఘముల నేర్పరుపవలె ననుచున్నారు. కొందరు ఋణముల రాజీచట్టముల నేర్పరుపవలె ననుచున్నారు. కాని వీనివలన కష్టకులస్థితి యేమాత్రము నభివృద్ధి పొందజాలదు. బీరారులో ఋణముల రాజీచట్టములు గావించిరి. కాని దానివలన రైతులకేమాత్రమును ప్రయోజనము గలుగలేదు. సరిగదా, ఇదివరకుకంటె నధికముగ రైతుభూములు సాహుకారులకు

జమీందారీ పద్ధతి తొలగవలెను

[*]

భూమిపన్ను విధానము మారవలెను.

అఖిలభారత కిసానుసభ కార్యదర్శి

ఇందులాలు యాజ్ఞికుగారి అభిప్రాయములు

చేయుచున్నది. రాజీసంఘమువారు రైతో యొక్క మొత్తమునకు ఋణమును పరిష్కార మొనర్చి ఆ మొత్తమును [illegible] రైతు చెల్లించుకొనజాలనిచో అతని భూమిని సాహుకారున కంటగట్టుచున్నారు. ఈవిషయమున భావనగర సంస్థానమే బ్రిటిషు ప్రభుత్వముకంటె మేలనిపించుకొన్నది. అచట సంస్థానమువారు ముందుగా రైతురుణభారమునంతను లెక్కవేయింపగా 80 లక్షలు తేలెను. దానినంతను 23 లక్షలకు సంస్థానమువారు పరిష్కార మొనర్చి సాహుకార్లకా మొత్తమును చెల్లించివేసిరి. తాము [illegible]గా రైతునుండి వసూలుచేయుట కేర్పాటు గావించుకొనిరి. కాని బీరారు ప్రభుత్వాచర్య వలన, రైతులు, తమభూమి నధికముగ గోల్పోవుచున్నారు.

భూమిపన్ను

రైతులస్థితి అభివృద్ధి బొందవలెననిన యెడల ముందుగ భూమిపన్ను విధానము మారవలెను. నేడమలునందున్న విధానమువలన పొలము పండెనా లేదా, రైతుకు సంవత్సరము పొడుగునా తినుటకున్నదా లేదా యను విషయమును విచారింపకయే, మొట్టమొదటనే పంటనుండి తమశిస్తును లాగుకొనుచున్నారు. మరేయితర పరిశ్రమయందును, ప్రభుత్వమువారిట్టి పద్ధతి నవలంబించుటలేదు. వ్యవసాయకుల పైనిది తలపన్నుగ నున్నది. గాని భూమిపన్నుగలేదు. ఈ పన్నును చూడగా, ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమున పొలమును సాగుచేయుటయే నేరముగ తోచుచున్నది. అన్యాయమగు నీపద్ధతిని తొలగించి, ఆదాయపు పన్నునందవలంబింపబడుచున్న పద్ధతులనే, వ్యవసాయ పరిశ్రమ సందర్భమున గూడ అవలంబింపవలెను. వ్యవసాయకుని కుటుంబ జీవితమున కవసరమగు మొత్తమును వదలివేసి అంతకు మించిన ఆదాయమున్నప్పుడే పన్ను విధింపవలెను. ఆదాయపుపన్ను సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు రు 2000 కు తక్కువ సాలీనా ఆదాయము గల వారిని వదలివేయుచున్నారు. వ్యవసాయకుల సందర్భమున అంత అక్కరలేదు. రు 500 ల సాలీనా ఆదాయముల మినహాయించినను సంతృప్తికరమే.

జమీందారీ పద్ధతి

భారత దేశమున 31 కోట్ల యకరముల విస్తీర్ణముగల భూమి జమీందారీ పద్ధతి యందున్నది. చారిత్రిక విషయములు తెలియనివారు, జమీందారులందరును పూర్వము చిన్నచిన్న రాజులుగ నుండెడివారనియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు వారి రాజ్యాధికారములను లాగుకొనిన పిమ్మట జమీందారులుగ మారియున్నారనియు భావింప వచ్చును. కారన్ వాలిస్ ప్రభువు బెంగాలులో పర్మనెంటు సెటిల్మెంటును నెటుల ప్రారంభించెనో తెలిసినయెడల వారి భ్రమ తొలగిపోవును. బెంగాలు, బీహారు, ఒరిస్సా రాష్ట్రములపై ఈస్టిండియా కంపెనీవారు అధికారమును సంపాదించినపుడు అంత విశాలమగు ప్రదేశమున పన్నులు వసూలుచేయుట కష్టసాధ్యముగ వారికి గన్పించెను. అందుచే వారాప్రాంతమునంతను వేర్వేరు ఖండములుగ విభజించి ఒక్కొక ఖండమున పన్నులు వసూలుచేయు నధికారమును వేలమునకు బెట్టిరి. ఎక్కువ మొత్తమునకు పాడిన ఇజారాదార్లకు వేలములో గుత్త కొసగిరి. డబ్బుగల సాహుకార్లు, వ్యాపారస్తులు మొదలగు వారందరును వేలము పాటకు వెళ్లి సాధ్యమైనంత ఎక్కువ మొత్తమును చెల్లించియు, కంపెనీ ఉద్యోగులకు లంచము లిచ్చియు గుత్తను సంపాదించిరి. కంపెనీవారు పన్నుల వసూళ్లనీవిధముగ ఇజారాకిచ్చినపుడు ఇజారాదారుల అధికారములను హక్కులను మాత్రము నిర్వచింపలేదు. కారన్ వాలిస్ ప్రభువుగారి విషయమును గుర్తించి, మొత్తముపంటలో పదియవ వంతుకంటెను నెక్కువ మొత్తమును శిస్తువసూలు చేయరాదను నియమమును నేర్పరుచుటకు ప్రయత్నించెను. కాని అది కొనసాగలేదు. ఈవిధముగ జమీందారులు ప్రభుత్వమువారికి చెల్లింపవలసిన పేష్కసుమాత్రము ఒకేమారు శాశ్వతముగ నిర్ణయింపబడెను. ఇజారాదారులు రైతులనుండి వసూలుచేయదగు మొత్తమును గురించి మాత్రము నీవిధముగ నిర్ణయమును లేక, జమీందారుల స్వేచ్ఛకు వదలివేయబడెను. జమీందారులకు భూమియందు ప్రొప్రైటరీహక్కు నొసంగుటయుద్దేశము ప్రభుత్వమువారి కెప్పుడును లేదనియు నిజముగ నట్టియధికార మొసగబడ లేదనియు, దానినిబట్టి తెలియగలదు. ఇజారాదారులు ప్రజలనుండి వసూలు చేసినమొత్తములో 1/3 ని వంతుగాని, అయిదవ వంతుగా, పదవవంతుగాని తమకురావలెనని అప్పటి ప్రభుత్వమువా రుద్దేశించిరి.

కాని ఇజారాదారులగు జమీందారుల కీవిధమగు నిబంధనలును విధింపబడకపోవుటచే జమీందారు లాయవకాశమును పూర్తిగ నుపయోగించుకొని, నిరదృష్టవంతులగు రైతులశిస్తులను ఇష్టమువచ్చినటుల హెచ్చించుటకు ప్రారంభించిరి. సంయుక్త పరగణాలలో నేడు జమీందారులు ప్రభుత్వమువారికి తాముచెల్లించు మొత్తముకంటె మూడురెట్లెక్కువ వసూలు చేయుచున్నారు. బెంగాలులో నాల్గురెట్లు బీహారులో పదిరెట్లును వసూలుచేయుచున్నారు. ప్రాణావశిష్టులై కృశించిపోవుచున్న రైతులనుండి జమీందారులు 18 కోట్లు వసూలు చేసుకొనుచు తాము ప్రభుత్వమువారికి 150 లక్షలకంటె నెక్కువ చెల్లించుటలేదు. జమీందారులు, రైతులు వ్యవసాయమునకు గావలసిన మైనరు ఇర్రిగేషను పనులను నిర్మించియు, ఇతర సౌకర్యములు కల్పించియు, సహాయమొనర్చెదరని ప్రభుత్వమువా రుద్దేశించిరి. ఆయాశలు వట్టి అడియాస లయ్యెను. వసూలుచేసిన మొత్తము నంతను తమ స్వంతభోగవిలాసముల కొరకే వెచ్చించుకొనుచున్నారు గాని రైతులవిషయమును తలచుటయేలేదు. భారత దేశమందంతటను గలిపి జమీందారులు 18 కోట్లను ప్రభుత్వమువారికి చెల్లించుచు, తాముమాత్రము 80 లేక 90 కోట్లను రైతులనుండి వసూలు చేయుచున్నారు. భూమిశిస్తులనేగాక నీటితీరువలనియు పుల్లరిరేటులనియు, ఇంకను వేర్వేరుపేర్లుబెట్టి అనేక అశాస్త్రీయములగు ఫీజుల వసూలు చేయుచున్నారు. దీనికితోడు జమీందారీ కాబేదారుల లంచములు ఈవిధముగ రైతుల పీల్చి పిప్పిచేయు[illegible] వారింకను [illegible] కుండ [illegible] కరముగ నున్నది.

దేవాలయంలో

నారపరెడ్డి రామరెడ్డి.

పాటుపోటులసంద్రంబు పెరిది మిగిలి
ప్రణయవాహిని పొంగు శేత్రాయమందు
ఏమిఫలములుగోరి శ్రమించె కీవు
కంకరాతికి నీరెండ కాన్కవెట్టి.

మనస పరువాల్గ కన్నీల వయసునందె
చిగురుపాకాలుండ వెన్నెలగుండ
కిలుచుట్టు ప్రదక్షిణల్ సేయుమంచు
ఏ కఠోరహృదయులు శాసించినారొ?

పేదజనముల రక్తాల పీల్చినైన
అధికార్యాల ఘోరకృత్యాలనెల్ల
మాయలోద్రాచివారు ఈ మరిగునువులు
గుడులుగట్టి కేవు నొకవిగూర్చియంచటు.

ప్రణయమూర్తి తపస్సది ఫలితమొంద
తే మధురవాంఛగలంచె నీప్రేమహృదిని
వలపుసుధల తొలకరించు తలుకుదూపు
శ్రమనుబడి గండుశిలమీద బరపినావు.

మృదులమై దయాపూరభరితమైన
నీహృదయపుష్పమంత్రిటు నిల్పితేల?
రాతిగుండెలమనుజాని పాతకముల
చిహ్నమగు గుడిలోని యీశిలను బాల!

కలుషపంకిలమయిన యీ కఠినశిలను
దేవుడంచును గోర్కుల తీర్పునెడి
ఈ పవాతనుల పలుకు లాదరించి
జీవితాశయముల బలిశేయంబోకు.

అమృతపు రుచి నిమగుణము లమరియున్న
ఛాందస పురాణములకు వశంబుగాకు
మవ్వి స్వార్థపరు లధికారార్థ మటుల
వ్రాసిపెట్టిన సామ్రాజ్యశాసనాలు.

సరసహృదయకవాటంబు తెఱచి యుంచి
నీ యదృష్టప్రమూర్తి పూజింపగలడో?
ఆ మధురజీవనఫలంబు లందలేక
రాల్లబడి ప్రాకులాడె నీ గుళ్లలోన.

విఫలమయ్యె నీవాంఛ యేప్రియునివలన
వాడు దురదృష్టవంతు డెవ్వాడుగాని
విఫలమయ్యె నీవలన యేప్రియునివాంఛ
వాడె దురదృష్టవంతు డెవ్వాడుగాని.

ప్రణయ మకరంద స్వాదుసంభరితములయి
విశ్వమోహనములగు నీ పెదుల్గ్రుంచి
ప్రతిఫలంబివ్వలేని ఆరాళ్లపైన
నైచి ప్రకృతివిలాసమే పాడొనర్తె?

కోటివిధులవొక్కండెన మోటుపరచి
సొగసుదొలకాదు నీనగు మొగముబాల!
ప్రణయసుధలొల్కు హృదయ
పుష్పంబుతోడ
ప్రేమమూర్తికే కాన్కలర్పించు మబల!

శ్రమికజీవుల రక్తమాంసముల గుడిచి
కల్యములదాచినాడు కుస్వార్థపరులు
రాల్లపాటయు వానిపై గుళ్లుగట్టి
దేవుడనుపేర మనుజుల తెలివిమాపి.

మానిని! మనముంచి నామాటవినుము
సత్యమును బాటునప్పుడు జంకుశేల?
సంకుచితదృష్టి సెప్పు కుస్వామిపేరి
గుళ్లకు నిక మానకరిమి గోలుపోకు.

కర్షకుడు

బాలకవి:
మహాకాళి బలరామయ్యగారు.

చెమటలూడ్చి దినంబెల్ల జేనుదున్ని
యన్నవస్త్రంబులకు నిమునంతయైన
కష్టమెఱుగక పోయెగా కాలమెప్పుడు
గడపుచుందువుగద కర్షకాగ్రగణ్య!

*

నీదు సేమంబు దలపవు, నెప్పుడు రిపుల
కైన హానిని గూర్పవు, కష్టమెల్ల
వలమినీక్ తాల్మియేగద, హాలికాగ్ర
తంస! నిను నెన్న తలమె? విధాతకైన.

*

కష్టపడి కేయిపవలనకను ధనంబుఁ
గూర్చి, యాశ్రితులకునిడి గూర్మితోడ
గష్టములఁ బొందుచట్టి యూఘునగుణంబు
హాలికా! నీదు నైజమటయ్య దలప.

*

విశ్వమంతకు భోజనంబిడుదుగాని
నీదు ఆకలితీర్చుకోలేదు తిండి
ధలిర! కర్షక నీమహాత్త్యంబు నెన్న
తరమె? వేనోర్లుగల ఫణివరునకైన.

మతము పేరిరాక్షసి మటుమాయలందు
బడి, మధురజీవితంబును బలియొనర్చ
బోవకుమా! విశ్వకల్యాణమున మతిమె
లోకమున్కై సమానతం దుడిచినైచె.

హాలికుడు.

శతసహస్రాబ్ద భార బాధితుండు నిలిచె
పొలము నాటి యుద్ధోద్యప్రి హాలికుండు
యుగ యుగంబుల కూస్వల నెంగమునందు
విశ్వభారము వీపున తెరచియుండె.

వానిదుర్భరమూర్తిలో గానబడును
తరతరంబుల కష్టంబు విరిచి కొనుచు
క్లిష్టితతర్కణంథ వినమనపరణి చాటుఁ
గాలకర్పృక టఱభాంతి కల్పనమ్ము.

అన్యవినయాపహార్య కష్టార్జనమ్ము
జ్ఞానదూరమ్ము పరమదాస్యక్లిత్తమ్ము
నిత్యదారిద్ర్యదగ్ధమ్ము మృత్యుభీతు
మైన జనకోటి బాపు దదానసమ్ము.

వాడు పాపంబులో భగవానునడుగు
సృష్టిపోషణ సంహార కష్టఫలము
శ్రేష్యగుణలీనమయ్యె బ్రహ్మమ్ము నేడు
భావియుగ వానికమ్ము గావలయు బదులు

—ఒకానొక.

బర్మాలో జవహరిలాలుకు రు 75 వేలు సమర్పించుట

బర్మాలో కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు జవహరిలాలుగారు 18 రోజులు సంచారముచేసిరి. 12 ఇండియన్ సంఘములును ప్రజలు సమర్పించిన కానుకలమొత్తం దాదాపు రు72500. దీనిలో 40 వేలు ఒక్క రంగూనులోవుండే గుజరాతీవారే యిచ్చిరట. ఈ 72 వేలలో హెచ్చుభాగము కాంగ్రెసు జనరల్ ఫండ్కు చేరును. మిగతది కమలా నెహ్రూ హాస్పిటల్ ఫండుకు చేరును.

ముఖాన కత్తివేసినా
నెత్తురుచుక్క కనబడదు
ఇటువంటివారి కోసమే అమృత.
అమృత సేవిస్తే శరీరానికి రక్తం పడుతుంది. కండ బడుతుంది.
ఆరోగ్య బ సంకుదలకు అమృత
కేసరి కుటీరం—ఎగ్మూరు—మద్రాసు.

జస్టిసు సభ్యుడు ప్రేమయ్య కాంగ్రేసులో చేరుట.

షుమారు 15 సంవత్సరములుగ జస్టీసుపార్టీ సభ్యుడుగను గత మద్రాసుశాసనసభలో క్రిష్టియన్ లతరపున నామినేటెడ్ మెంబరుగ నుండిన జె. ఆర్. ప్రేమయ్యగారు యీనెల 20 తేదీన కాంగ్రెసులోచేరి జస్టీసుపార్టీవీడి కాంగ్రెసులో చేరుటకు కారణములు క్రిందివిధముగ తెల్పిరి.

15 సంవత్సరములనుండియు జస్టీసుపార్టీ వారు మైనారిటీలకు సాయపడి వారిస్థితిని బాగు పరచెదరని నమ్మియుండెననియు, కాని యేమాత్రము మేలు గావింపబడలేదనియు, జస్టీసుపార్టీ ఒకపార్టీగా వ్యవహరింపక ఒక గూడు పుఠాణిగ ప్రవర్తించెననియు, పార్టీలో కుక్ష జగడములు అధికమైననియు, ఈకారణమువలన ఇటీవలజరిగి శాసనసభల ఎన్నికలలో జస్టీసుపార్టీకి ఓటమి సంభవించెననియు, తెల్పిరి. కాంగ్రెసు ఒక్కటియే అల్పసంఖ్యాకుల అరికవిమయములను చక్క చేయు గలదియు, అన్నికులములు, మతములవారికిన్ని యిందు సమానత్వము కలుగగలదనియు, అందువలన తాను కాంగ్రెసులో చేర నిశ్చకొనెననియు, చెప్పెను.

గత అయిదారు సంవత్సరాలనుండి తనకు కాంగ్రెసులో చేర సంకల్పముండినను శాసనసభలో నామినేటెడ్ సభ్యుడుగ నుండుటవలన కాంగ్రెసులో చేరుట సమంజసముగ వుండదని చేరలేదనియు, యిప్పుడు స్వేచ్ఛగ యుండుటవలన కాంగ్రెసులోచేరి మైనారిటీ సంఘముల బాగుకొరకు పాటుబడుట తన విధ్యుక్త ధర్మమని తలంచి కాంగ్రెసులో చేరితిననిరి. తనసంఘమువారును, కులస్థులును ఎక్కువగ కాంగ్రెసులో చేరవలెనని ప్రకటించిరి.

అమెరికాలో మద్యపాననిషేధం

మద్యపానాన్ని తొలగించాలని యునైటెడ్ స్టేట్సులో తీవ్రమైన ప్రచారాన్ని ప్రభుత్వంవారు గావించుచుండగా, మద్యపానీయములను తయారు చేయువారు మద్యపానమును నిలబెట్టుటకు వ్యతిరేకప్రచారం చేయ యేర్పాటు గావించుచున్నారు.

అగ్ని ప్రమాదములు.

అనంతపురంజిల్లాలో గోరంట్లపల్లి అనే గ్రామంలో 19 తేది 250 బండ్లగడ్డిగల గడ్డివాములు, 20 కుటుంబములు కాపురముచేయు బోదెకొట్టములు, 20 పుట్లధాన్యము, సేద్యపుపనిముట్లు, వగైరాలు యావత్తును పరిశురామప్రీతిఅయెను.

* * *

21 తేదిన నెదకడ్లపూడిగ్రామంలో ఒక పెండ్లి వారింట్లో పొయ్యి రాకేయగా ప్రక్కనయున్న తాటాకులపడి నిప్పంటుకొని షుమారు 25 యిండ్లు తగులబడిపోయినవి.

* * *

గుంటూరుజిల్లాలో తక్కెళ్లపాడు గ్రామమున 20 తేది సాయంత్రం 4 నుండి 6 ఘంటలలోగా షుమారు 170 యిండ్లకుపైగా తగులబడిపోయినవి

* * *

20 తేది రాత్రి 7 గంటలకు కంతేరుగ్రామమందు 20 హరిజనులయిండ్లు కాలిపోయెను.

వెంకటగిరి హరికథగలభా ఖండనపై విమర్శ

శ్రీల్ల గురునాథంగారు,
(వెంకటగిరి టవున్ కాంగ్రెసు కమిటీ, కార్యదర్శి.)

తే 21–5–1937 దీని వెలువడిన ఆంధ్రపత్రికయందలి హరికథా ఖండన వ్యాసమును వ్రాసిన కె. వి. నాయుడు అని తనపేరు వేసుకొన్నందు చేత వెంకటగిరిలో ఈపేరు గల వారెవరో ఎవరికిని తెలియక అన్వేషించుచున్నది. మీరు వ్రాసిన సంగతులు యథార్థములైయున్నచో తనపేరును రావిపాటి కామేశ్వరరావుగారివలె బహిరంగముగా చెప్పక నింతగోప్యముగా నుంచవలెను! దీనినిబట్టియే హాతని లేకని వ్రాతయందుగల సత్యాసత్యముల నూహించుకొనుగాక.

నాయుడుగారు వ్రాసిన వ్యాసములలో హరికథలో జరిగిన గలభాలలో ఎస్టేటువారికే వీలాటి సంబంధములేదనియు, అసలు ఎస్టేటు సిపాయీలు గాని, యితరనౌకర్లుగాని సదరు సభకు రాలేదనియు, హరిదాసుగారే స్వయముగా వెంకటగిరికి కథజరుపుకొని పోవుటకు వచ్చినారనియు, వారిని రాతితో ఎవరుగాని కొట్టలేదనియు, నెత్తురుకారలేదనియు, పొట్టి ముత్యాలుగారి సీతారామయ్యగారిని లాఠీకర్రతో ఎవరుగాని తలపైకొట్టలేదనియు వ్రాసిరి.

హరిదాసుగారగు కామేశ్వరరావుగారు పరదేశములగుటచే వారికి గలభాలో నాయకపాత్రలను ధరించి రసాభాసముచేసిన ఎస్టేటు తాబేదార్లపేర్లను తెలియనందునను, నేను ఈ పురవాసుడనగుటచేతను, నాటిసభను ఏర్పాటు చేసినవాడనగుటచేతను, సభ అంత్యమువరకు యుండిన వాడనగుటచేతను నేనే ప్రత్యుత్తరమిచ్చిన బాగుండునని తలంచి వ్రాయసాహసించితిని. నావ్యాసములోని విషయములు నమ్మరానివిగాయున్నయెడల అట్లు రుజువుచేయ సవాల్ చేయుచున్నాను.

కొందరి పురప్రముఖుల కోరికపై తే 8 దీన శ్రీయుత రావిపాటి కామేశ్వరరావుగారిని ఇటీవల జరిగిన మద్రాసు అసెంబ్లీఎన్నికల హరికథా కాలక్షేపమునకై వెంకటగిరికి రావలసినదిగా నెల్లూరునకు తంతినిచ్చి పిలిపించితిని. తే 9 దీన గ్రామము నాలుగువీధులలోను టాంటాండ్వారా తెలిపి నాటిరాత్రి 9 గంటలకు హరికథ పెట్టించితిని. సుమారు రెండువేలమంది స్త్రీలును పురుషులును హాజరైరి. జమీందారుని నౌకర్లగు సుబేదార్ మేజర్ అగు దర్వేష్‌మహమ్మద్ సాహెబ్, హవల్దార్ అగు కాశీరాంప్రసాద్, సిపాయీలగు కయ్యూరు వెంకటసుబ్బయ్య, ఖాజీసాహెబ్, ఇబ్రహీంసాహెబ్, ఖాశింసాహెబ్, రంతుసాహెబ్, మహబూబ్ సాహెబ్, ఇంకను నాకు పేర్లుతెలియని కొంతమంది సిపాయీలు లాఠీకర్రలతోటి సుమారు పదిమంది మహమ్మదీయ అడవి బంట్రోతులు, గుర్రాల పాగాలో గుమాస్తాగు ఖాజామియాసాహెబ్, వంటశాలలో కూరగాయలను సప్లయిచేయు బంట్రోతగు శెస్త రాఘవులు కుమారుడు రామయ్య, కొండవరాజ కుమారుని వంటలలో నౌకర్లగు కలపాటి గోపాలయ్య, కలపాటి చెంచయ్య మరికొందరున్నూ ఎస్టేటువారి పవర్‌హౌసులో డ్రైవరగు పొట్టి ముత్యాలుగారి సుందరం, తిరుమలశెట్టి వెంకటసుబ్బయ్య ఇంకను మరికొంతమంది జమీందారుని నౌకర్లు హాజరైరి. పోలీసు స్పెషల్ స్టాఫ్ ఇన్‌స్పెక్టరుగారికి జమీందారుని యిలాకావారివలన గలభాలు జరుగునని ముందుగా తెలిపియుండినను ఏ కారణము వలననో హెడ్ కానిస్టేబిల్ గారును పాఠకాగారి తోటి దూరముగా కూర్చొని కదలక మెదలక యుండిరి.

సభ ప్రారంభమైన కొంతసేపటికి ఎస్టేటు దివానుగారి కారుడ్రైవరగు తిరుమలశెట్టి వెంకటసుబ్బయ్య అనువారు లేచి హరికథ వ్రాసిన దెవరని ప్రశ్నించి గలభాచేయ మొదలిడిరి. వీరితోటి కొంతమంది ఎస్టేటునౌకర్లు కలిసికొని కథకుని నానాబూతుమాటలు తిట్టసాగిరి. ప్రేక్షకులు వారిని బహుప్రయాసతో శాంతపరచిరి.

తిరుగ కొంతసేపటికి హరికథలో వెంకటగిరి కుమారద్వయం మోడిపోయెనని చెప్పగానే సిపాయీయగు కయ్యూరు వెంకటసుబ్బయ్య అనువారును చేడ్‌ఆపో తామిద్దరకు చేసిన ఇప్పుడు చేయుచున్న గలభాలకు మెచ్చి జమీందారుడు చేకత్తోలు గప్పుదురని నోరుతెరచుకొనియుండు వీరం లక్ష్మన్నయ్య, న్యాలిగోపాలయ్య, కొండుగారి లింగయ్య మొదలగువారు లేచి పట్టుమర్యాదలేక, నీతినియమములేక, ఎగ్గు సిగ్గు లేక నోట వచింపరాని బండబూతులు తిట్టుచు కొందరు సిపాయీలతో హరికథకునివద్దకు ప్రజలను నెట్టుకొనుచు వచ్చుచుండగా ప్రజలు వారలను వెనుకకు నెట్టుచుండిరి. ఈసమయములో పవర్‌హౌసులో డ్రైవరగు పొట్టి ముత్యాలుగారి సుందరం అనువారు కాంగ్రెసువారిని తిట్టుచు "కాంగ్రెసువారి చర్మములతీయండి" అని కేకలువేయుచు తనలో నుండిన ఇతర ఎస్టేటు నౌకర్లతో చెంపాఘసము చేయుచు ప్లాటుఫారముమీద నుండిన కథకునిపైకి రాసాగిరి. అంతలో ప్రజలు వారి నడ్డగించిరి. ఇట్టిసమయంలో ఒకరాయి గలభా గుంపుమధ్యనుండి కామేశ్వరరావుగారి నొసటి ఎడమభాగమున తగిలి నెత్తురువచ్చినది. దానిని మేము తుడిచితిమి. దీనిని చాలామంది చూచిరి. అంత ఎక్కువ ప్రమాదకరమగు గాయము కానందున కథకుడు దానిని లెక్కచేయక కథ ప్రారంభించెను.

కథముగ్గొర్తికేసి విరమించవలెనని ప్రయత్నములో పొట్టిముత్యాలుగారి సుందరం, వీరం లక్ష్మన్నయ్య, న్యాలి గోపాలయ్య, కొండుగారి లింగయ్య మరి కొంతమంది సిపాయీలు తిరుగ గలభాచేయ మొదలిడిరి. నానా బూతుమాటలు లన ప్రారంభించిరి. చాలమంది ప్రజలు వారిని శాంతపరచుచుండిరి. ఇంతలో వంటశాలలో జమీందారుని బంట్రోతగు శెస్తరాఘవులుగారి కుమారుడగు రామయ్య అనువాడు "బొబ్బిలిరాజాగారి పేరెత్తితే చెప్పుతీసికొని మూతిపై కొట్టుతా"నని హరిదాసుగారినిరి. కాంగ్రెసుఅభిమానియగు కుర్రవాడొకడు లేచి ఇట్లు పిచ్చిమాటలు మాట్లాడిన నీకంతపని జరుగునని చెప్పెను. అందునిమిత్తము గలభాలు ఎక్కువైనవి. అచ్చటనుండిన జమీందారుని అడవిబంట్రోతులు, సిపాయీలు మొదలగువారు సమూహముగా లాఠీకర్రలతోటి హరిదాసుగారిపైకి రాప్రారంభించిరి. ఈగలాటాలో పొట్టిముత్యాలుగారి సీతారామయ్యగారి తలపై ఎవరో లాఠీతో కొట్టిరి. నెత్తురువచ్చినది. ఆగాయమును వారు చేతులతో అరగంటవరకు గట్టిగా అదిమి పట్టుకొనియుండిరి. యిన్ని గలభాలు జరుగుచుండినను పోలీసు స్పెషల్ స్టాఫ్ సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టరు గారగు రంగారెడ్డిగారు సభవద్దకు రాకుండా దూరముగా కూర్చొని తమాషా చూచుచుండి అంత్యంలో జరుగుచుండిన గలభాసమయములో వచ్చి మమ్ములను వెళ్లవలసినదిగా చెప్పితేకాని వారి సమక్షములో జమీందారుని యిలాకావారు కాంగ్రెసువారిని, హరిదాసుగారిని నానాబూతుమాటలనుచున్నను వారితో నికే పోలేదు. అంతట జమీందారుని నౌకర్లవల్ల ప్రజలకు అపాయములు కలుగునేమోనని భయపడి సభ చాలించి వెళ్లిపోతిమి. ఈ సందర్భములో స్పెషల్ స్టాఫ్ వారి ప్రవర్తన ఖండించతగినదియున్నది.

అసెంబ్లీ సభ్యులగు ఆచార్య రంగాగారు, అనంతశయనం అయ్యంగారు మీటింగులోను, అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారి మీటింగులోను ఇంతకన్నను ఘోరముగా, నీచముగా గలభాలు జరిగినసంగతి గ్రామప్రజలకును పత్రికా పాఠక మహాశయులకును తెలిసినవిషయమే. కావున పై విషయములు సాకల్యముగా గ్రహించిన సభలో గలభాలు ఎవరివలన జరిగినది, ఎవరెవరికి దెబ్బలు తగిలెను పాఠక మహాశయులకు విదితమగును. వీటికి మాటికి ఆసుపత్రికి పోకలేనందటి ఆకర్ణకోభాయమని కాదు లాఠీదెబ్బలతిన్న సీతారామయ్యగారు. వెంకటగిరి ఎస్టేటు నౌకర్లుగాని తత్సంబంధీకులుగాని యీగలాటాయందు పాల్గొనలేదని వ్రాయ సాహసించిన వీరికైభరితూడ ఈ కె. వి. నాయుడుగారును పై అల్లరిమూకలలో నొకరుగా తప్పక యుండియుండురని నూహించవలసి యున్నది. కానున్న తమవారి నేరములను లేదా అట్టి గలభా చేయ ప్రోత్సహించిన వారల గప్పిపుచ్చుటకన్న వీరివ్యాసమునందు ఇతర భావమేమి గానుపింపదు. 1929 వ సంవత్సరమునుండి అనగా జమీన్‌రైతు సంఘస్థాపననుండి వెంకటగిరిలో జరుగు ప్రతిమీటింగులలో జమీందారుని ప్రోత్సాహముతో తమ తాబేదారులు చేయుచున్న గలభాలను, అవినీతి కృత్యములను ప్రజలు ఇప్పటికిని మరువలేదనియు అయితే అప్పటిలో అరవమాలల సహాయముతో అల్లరులు చేయుచుండిరనియు ప్రస్తుతము తమ బంట్రోతులు సిపాయీలు అగు మహమ్మదీయుల సహాయముతోను కాపా కౌకర్లు మొదలు కొని వంటలవారిచేతను అల్లరులు జరుగుచున్నవనియు నాయుడుగారు గ్రహించి ఇకమీదనైనను సత్యములు నసత్యములుగా మార్చి వ్రాయకుండా వుండురుగావుత.

నెల్లూరుజిల్లా జమీన్‌రైతు మహాసభ.

సూళూరుపేటలో 30-5-37 సా. 5-30 గం॥

అధ్యక్షులు:- డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య పంతులుగారు.

సభాప్రారంభోత్సవం:- వి. వి. గిరిగారు - బారిష్టరు యం. యల్. ఎ.

పతాకోత్సవం:- వుల్లల శ్యామసుందరరావుగారు, ప్రజావాణి పత్రికా ధిపతులు, యం. యల్. ఎ.

(మొదట ప్రకటించినటుల జూన్ 2-న తేది వి. వి. గిరిగారికి అనుకూలముగ ఉండకపోవుటవలన మహాసభ తేది యీనెల 30 కి మార్చబడినది. ఈమార్పును రైతులు గమనించకోరెదను.)

అరవభూమి రామచంద్రారెడ్డి, ఆ. సం. అధ్యక్షుడు.

జమీందారులకు ద్వీపాంతరవాసము

హిప్పర్గఆనే ప్రదేశంలో ఒక భూమిపట్టా విషయమై కలిగిన వివాదంలో యిద్దరు స్త్రీలను మరొకరిని చంపినందులకై 4 గురు జమీందారులకు ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించబడెను.

కెంపులు చెక్కిన "రిజిష్టర్ లీవరు" రోల్డుగోల్డుకేసు రిస్టు గడియారము దృఢమైనది. అందమైనది. 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీతో.

ధర 5—0—0 వి. పి. చేరు.

లీవరు కాదని రుజువు చేయువారలకు వాపసు సొమ్ము.

రాజావాచ్ కంపెనీ, 27, లీట్

జి. పి. ఓ. మద్రాసు.

"తెలుగులా" బుక్కులు.

ఎస్టేటుల్యాండు ఆక్టు (యినాములఆక్టు) దావాలు, పిటిషన్లు, కాలము, తెలుగు మెద్యూల్లు చేర్చి- 1-4-0

ఋణపరిష్కార చట్టము కొత్తఆక్టు 0-5-0

మోటారుబండ్ల చట్టము 0-6-0

గ్రామకోర్టుల చట్టము 1937 వరకు సవరణలు సివిల్ క్రిమినల్ చేర్చి- 0-8-0

రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టు- 0-12-0

హిందూలా సారాంశము- 0-8-0

ఆస్తిట్రాన్స్‌ఫర్ చట్టము- 0-8-0

ఫ్యాక్టరీ ఆక్టు- 1-0-0

సివిల్ ప్రొసీజరుకోడ్డు (1937 సం॥ సవరణలతో 600 పేజీలు- 3-8-0

తెలుగులా రిపోర్టులు ప్రతినెల 1,15, తేదులయందు బుక్కులుగా వెలువడును. అన్నిహైకోర్టులు ప్రకటిస్తున్నలు తీర్పులు, కొత్తఆక్టులు జి. ఓ. లు ప్రకటించబడుచుండును.

సంవత్సరచందా 3-0-0

మేనేజరు,

తెలుగులా బుక్కులు ఆఫీసు, నెల్లూరు

జమీన్ రైతు

28—5—37

నూతనపక్ష నిర్మాణము

కాంగ్రెసేతరులు అందరునుచేరి నూతనపక్షమొకటి స్థాపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నటులను ఈపార్టీప్రణాళిక ఉదకమండలమునుండి చల్లని గాలిలో తయారుచేయబడుచున్నదనియు, ఈపార్టీ ఒక్క-రాష్ట్రమునకేగాక అఖిల భారత పార్టీగనుండునటుల ఉద్దేశింపబడుచున్నదనియు వార్తలు తెలుపుచున్నవి. పార్టీ నామకరణము యింతవరకును బయటపడలేదు. జస్టిసుపార్టీయును, పిఠాపురం మహారాజాగారును యీనూతనపార్టీలో తలదూర్చెదరని తెలియుచున్నది. ఇది చూడ ఈపార్టీకూడ జమీందారుల ప్రాబల్యమును అధికముగ కలిగియుండునని తోచుచున్నది. జస్టిసుపార్టీయన్న ప్రజలలో యేవగింపు కలిగినదనియు ఇక మీదట ఆపార్టీ పేరుతో వ్యవహరించి తలయెత్తుట అవమానకరమనియు జస్టిసు ప్రముఖులు గుర్తెరిగిరి. వారు ప్రకటించిన ప్రణాళికలన్నియు నట్టిబూటకములాయెను. నాటికి ఒకసారి అయినను ఆచరణను పెట్టజాలకపోయిరి. జిల్లాసంఘములు, సభలేవో యీపార్టీ యెరుగదు. సభ్యులా మృగ్యము. ఏకొందరు స్వార్థపరులోచేరి గూడుపుఠాణీ 16 సంవత్సరములు సాగించిరి. కాంగ్రెసు ఎన్నికలలో పోటీచేయుటతోడనే వీరియెడల ప్రజలకుగల విశ్వాసము బట్టబయలాయెను. అంతటితో పార్టీయందు కలకలము బయలుదేరెను. మరొక బురఖాను తయారుచేయవలెనని సంకల్పము కలిగెను.

జస్టిసుపై ప్రజలలో యేవగింపు కలసంగాన ఇనుపపెట్టెలలో మూల్గుచున్న ధనరాసులను కొంచెము కదలించినచో రాష్ట్రమంతను తన నాయకత్వము క్రిందికి తేగలమని పిఠాపురాధీసుడు భ్రమపడి 83 మంది అభ్యర్థులను గత ఎన్నికలలో నిలువబెట్టి ఒక్క అభ్యర్థినిమాత్రపు గెలిపించుకొనగలిగెను. కాంగ్రెసుకు అత్యధిక సంఖ్య వచ్చుటచే యీరెండు పార్టీలకును తలవంపులాయెను. కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవులను నిరాకరించినప్పటినుండియు వీరందరికి మరల క్రొత్తక్రొత్త ఆశలు జనించెను. వివిధపార్టీలుండిన కాంగ్రెసుతో పోగలేమని అందరునుచేరి అఖిలభారత పార్టీయని కాంగ్రెసువలె ఒక అఖిలభారతపార్టీ స్థాపించ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈ సందర్భమున ఒక ముఖ్యవిషయము గమనింపవలసియున్నది. కాంగ్రెసువలెనే మాదికూడ అఖిలభారతపార్టీయని ప్రకటించుకొనగలరు కాని ప్రకటించిన ప్రణాళికను ఆచరించటములోగాని, నిర్మాణ కార్యక్రమములోగాని, స్వార్థరహితమగు సేవలోగాని, త్యాగములోగాని కాంగ్రెసుతో నెలలోనైనను పోల్చుకొనజాలరు. ఏనుగునకును దోమకును ఎంత వ్యత్యాసముండగలదో యీ విషయమున కాంగ్రెసునకును యీ నూతనపార్టీకిగాని మరియే యితరపార్టీకిగాని అంతభేదము ఉండగలదు.

జస్టిసుపార్టీ ఎన్నిప్రణాళికలు ప్రకటించలేదు? ఆచరణలోపెట్టుటకు ఏమైనా ప్రయత్నించినదా? లేదు. ప్రణాళికలను ప్రజలకుచూపి ఓట్లు సంపాదించుకొని అధికారపదవులను పొందగలిగి 16 సంవత్సరములనుండి కులుకగలిగినది. ప్రజాసామాన్యానికి యీపార్టీకి ఏలాటి సంబంధములేదు. పీఠికాపురాధీసుడు ఎన్నికలముందు రాష్ట్రమంతటను ప్రచారముచేసి గ్రామఫోను ప్లేటువలె తన పార్టీ ప్రణాళికను ఊరూర ప్రయోగించెను. అభ్యర్థులను నిలువబెట్టెను. ఈ ప్రణాళిక, యీపార్టీ ప్రజాసేవ ఎన్నికలలో ఓటమితో అంతరించిపోయెను. ఎన్నికలలో విజయము పొందుటకై ఆ ప్రణాళిక ప్రజల ఎదుట పెట్టబడినదేగాని నిజముగ ప్రజాసేవ చేయుటకుగాదన్ని ప్రజలందరికిని తెలిసిపోయెను. అసలు పార్టీలో నలుగురు ప్రజలు లేకుండా పీఠికాపురాధీసుడేమిచేయగలడు? ఎన్నికలలో కలిగిన భరింపరాని పరాభవము వలన యీ నామధేయము లాభములేదని పిఠాపురంవారుకూడా నూతనపార్టీలో చేరియుండవచ్చును.

ఈ నూతనపక్ష నిర్మాణ ప్రయత్నము జరుగుచుండగా ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులగూర్చియు, కాంగ్రెసుపార్టీవారు మంత్రిపదవులను బుద్ధిపూర్వకముగ నిరాకరించి ప్రభుత్వమును సాగించుటకు ఇష్టపడలేదనియు మొదలగు ఈ సంగతులను గురించి వివిధభాషలలో ప్రభుత్వమువారు ముద్రించి పంచిపెట్టుచున్నారని తెలియుచున్నది. మరొకవంక మద్రాసు గవర్నరు సెక్రిటరిగారు జిల్లా కలెక్టరులకు సర్క్యులరులనుపంపి కాంగ్రెసు తప్పు చేసెనని కొంతప్రచారము గావించవలయునని కోరబడిరని వార్తలు తెలుపుచున్నవి. జూలై నెలలో గవర్నరులు శాసనసభలను సమావేశపరచెదరనియు, నడమంత్రపు మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్యము గావించబడినచో కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపవలెనని గవర్నరులచే మరొకమారు ఆహ్వానింపబడుదురనియు, మరల కాంగ్రెసువారు హామీప్రశ్నను ప్రస్తావనకుతెచ్చి పదవీస్వీకరణ నిరాకరించినచో 3 సం॥లు శాసనసభను రద్దుచేసి గవర్నరుగారే అధికారమును స్వీకరించి కొందరు సలహాదారులద్వారా ప్రభుత్వమును సాగనిచ్చెదరనియు మరొకవార్త తెలుపుచున్నది. ఈఆఖరు విషయమును ఇంగ్లండులోని వైట్‌హాలువారు ఆలోచించినటుల కూడ తెలియుచున్నది. గడచిన వారమందు నీలగిరియందు యూరోపియన్ సంఘప్రెసిడెంటు లాంగ్లీగారు మాట్లాడుచు నడమంత్రపు మంత్రుల నియమించుట అక్రమమని తెలుపుచు కాంగ్రెసువారు పదవీస్వీకరణ నిరాకరించినచో 93 సెక్షను క్రింద గవర్నరు అధికారం తానేలాగుకొనవలెననిరి. నేడు వైట్‌హాలు కూడ ఆమోదించినదని ప్రకటింపబడినదికూడ అదే ఉద్దేశ్యమే. ఇదియే నిజమగుచో నూతన పార్టీ సమావేశమునకు నేడు అవసరము కన్పించుటలేదు. 3 సం॥ల తర్వాత జరుగబోవు ఎన్నికలకు నేడు శంఖుస్థాపన చేయుచున్నారన వలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారు శాసనసభలను రద్దుచేసి గవర్నరులే అధికారమును స్వీకరించినచో నూతన ఇండియా చట్టమును భగ్నముచేసెదమని కాంగ్రెసు ప్రకటించినది నెరవేరెనని అంగీకరింపవలయును. ఇండియా రాజకీయపరిస్థితులు ముందుకు నడచుటకు బదులు వెనుకకు మరలినవి అని తేలుచున్నది. శాసనసభలు రద్దు చేయబడునో లేక మరల ఎన్నికలు జరుపబడునో ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి ఖండితముగ చెప్పజాలము. నడమంత్రపు మంత్రులను నియమించి శాసనసభలను కొంతకాలము పిలువకుండినచో కాంగ్రెసులో చీలికలు కల్గునని ఊహింపబడెనుగాని కాంగ్రెసు పార్టీయందు అణుమాత్రమును చలనము కలుగలేదు. యీ మంత్రులు యీ విషయమున గావించిన ప్రయత్నములన్నియు విఫలములైనవి. మరల క్రొత్త పార్టీ లేవనెత్తబడుచున్నవి. కాంగ్రెసువారు స్వీకరించక పోయినచో శాసనసభలు రద్దుచేయబడునని వార్తలుబయలుదేరినవి. ఎటులున్నను యీ నూతన పక్షోద్యమముల గమనించి భవిష్యత్తును నిర్ణయించుటకు గావింపబడునేమో. ఏది సంభవించినను కాంగ్రెసువారు తీకొనుటకు సంసిద్ధులుగనుండవలెను. వారును ప్రజలలో తీవ్రమైన ప్రచారము గావించవలసియున్నది. అకస్మాత్తుగ ఎన్నికలు వచ్చినచో చిక్కులో యిరుక్కొనకుండులాగున తగు జాగ్రత్త యుండవలసియున్నది.

కొత్తపట్నం లాటీచార్జి.

కొత్తపట్నం రాజకీయ ఆర్థిక పాఠశాల క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టముక్రింద అక్రమసంస్థగ ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడినదనియు విద్యార్థులందరును 24 గంటలలో వెడలిపోవలయునని పోలీసువారు ప్రకటించినంతనే 130 మంది వెళ్లిపోయిరి. మిగత 60 మంది శాంతముతో ప్రభుత్వ ఉత్తర్వును ఉల్లంఘించుచుండిరి. పోలీసువారు వచ్చినప్పుడు వారేలాటి దౌర్జన్యము చేసినటుల తెలుపబడలేదు. అట్టిచో గాయములు తగిలి ఆసుపత్రిలో చికిత్సనొందవలసిన పరిస్థితులు ఏల యుదయించవలెనో గోచరించుటలేదు. ప్రకాశం, కాళేశ్వరరావు, లింగరాజు మొదలగు ప్రముఖులు గావించిన ప్రకటనలలో పోలీసువారు లాఠీచార్జీ గావించి బలమైన దెబ్బలు కొట్టిరని తెలిపియున్నారు. ప్రభుత్వము వారు గావించినప్రకటనలో లాఠీచార్జి చేయబడలేదని, తిరుగబడినవారిని అరెస్టుచేసి తీసికొనిపోవుటకు అవసరమైన బలము మాత్రమే పోలీసువారుపయోగించిరని సమర్థించుకొనబడెను. ప్రజలకు బలమైనదెబ్బలు, లాఠీచార్జియని తోచినది ప్రభుత్వమువారిదృష్టిలోను, పోలీసువారి కోర్టులోను "అరెస్టు చేసినవారిని తీసికొనిపోవుటకు అవసరమైన బలము మాత్రమే" యని అర్థముకాబోలు.

ధనాశచేగాని, అధికార వ్యామోహముచేతగాని ప్రజాభీష్టమునకు విరుద్ధంగా మంత్రిపదవుల నంగీకరించినవారికి పైకార్యమైన కార్యమునందు బాధ్యత లేకున్నచో వెంటనే రాజీనామా యొసంగుట వారి కనీసధర్మము. కాంగ్రెసువారు మొండిపట్టుచే మంత్రిపదవులను నిరాకరించి, తమధర్మమును తప్పినారనువారికి యీలాఠీచార్జియే జవాబు చెప్పగలదు.

జస్టిసుపార్టీ విరమించదు.

జస్టిసుపార్టీ విరమించుచున్నదనియు, [illegible] వార్తలు నిరాధారములు [illegible] లేదనియు, ఉదకమండలమునుండి బొబ్బిలిరాజా ప్రకటించిరి.

కొత్తపట్నం లాఠీఛార్జి, అరెస్టులు, సోదాలు

రాజకీయ ఆర్థిక పారశాల నిషేధింపబడుట

—[*]—

60 మంది అరెస్టుచేయబడిరి.

ప్రభుత్వేమువారి ఉన్నగ్వ అభా స్త్రీయయుని హైకోర్టులో పెటిషన్ వాళ్ళులుచేయబడుట.

కొత్తపట్నంలో ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీవారి యూత్యాత్రలు ఫిబ్రవరి 1వ తేదినుండి రాకీయ పాఠశాలకొరకానిని జరుపుచున్నారు. ఇంను 188 మంది విద్యార్థులు xలరు. 2 నెలలు యీపాఠశాల జరుగును. పాఠశాలలోనికి పోలీసువారిని రానివ్వడములేదు. 20 రోజులు జరిగినతెరువాత యీ సమ్మరునూక్లులు అప్ ఎకవమిక్సు అందు పాలిటిక్సును, క్రైయిం కుట్రాంపును ఆక్రమసంఘమని మదరాసుప్రభుత్వంవారు ప్రకటించిరి. లా ఆర్డరులమ కాపాడు సమయమున అధ్యంతరము కలిగించినను నుద్దేశముతోనే యీసంస్థ యేర్పరుపబడెనని యీయు, దీనివలన ప్రజాశాంతికి భంగము గిలుగునుగాన యీప్రకటన చేయబడెనని కారణము తెలుపబడెను.

గుంటూరుజిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు, అద్దరు పోలీసు సబ్‌యిన్‌స్పెక్టర్లు కొందుమోటారు బస్సులనిండుగ రిజర్వుపోలీసు కొత్తపట్నమునకు 20 తేది పాయంకాలము వెళ్లిరి. వెళ్లగానే మొట్ట మొదట ఆంధ్రరాష్ట్ర యువజనసంఘ కార్యదర్శి యగు శ్రీయుత వాసిరెడ్డి శివలింగ ప్రసాద్‌గారిని అరెస్టుచేసిరి. తరువాత పాఠశాలను తీసివేయవలయునని ప్రకటించి అందులకు 24 గంటలు వ్యవధి యొసంగితిమనిరి. తరువాత పాఠశాలయొక్క భవనములను, బసలను భోజనశాలలను, కవాతు చేయుబడు ప్రదేశములను అన్నిటిని పోడాచేసిరి.

21 తేది ఉదయం 188 మందిలో 120 మంది విద్యార్థులు కొత్తపట్నంనుండి ఒంగోలుకు వెళ్లిపోలరి. మిగత 60 మంది ప్రభుత్వంవారి వృత్తర్వును వుల్లంఘించుటకై అచ్చటనేయుండిరి.

21 తేది వుదయం 9 గంటలకు 53 మంది విద్యార్థులును 7గురు విద్యార్థినులును మొత్తం 60 మంది పాఠశాలకు సంబంధించిన బసలలో ఒకటియగు సత్రంపంచలో కూర్చొనియుండిరి. అప్పుడు జిల్లాపోలీసు సూపరింటెండెంటు పోలీసువారు అచటికివచ్చి వెంటనే 7గురు స్త్రీలను అరెస్టుగావించిరి. తరువాత రిజర్వుసార్జంటునూ ఒక సబ్‌యిన్‌స్పెక్టరును 14 గురు విద్యార్థులను ఒక్కొక్కరినిలాగి, లారీతో కాళ్లమీదను, పిడికిటితో ముఖంమీదను తీవ్రమైన దెబ్బలుకొట్టి 100 గజముల దూరములోవున్న పోలీసులారీవద్దకు నెట్టి రిజర్వుపోలీసులకు స్వాధీనపరచిరి. లారీతో వీరినందరిని ఒంగోలుకు తీసికొనివెళ్లిరి.

అప్పుడు జిల్లాకలెక్టరువారు అంటికివచ్చిరి. వీరిరాకతోనే దెబ్బలు నిలచిపోయెను. అచ్చట నుండినవారిని వెళ్లిపోవ్మనిరి. ఎవ్వరును కదలకపోవుటచేత అచటనుండిన 45 మందిని అరెస్టుచేయమనిరి. అరెస్టుచేసిన 7గురు స్త్రీలను మధ్యాహ్నం 1 గంటకు సైకిల్సు లేని లారీలో ఒంగోలుకు తీసుకొనివెళ్లిరి. వీరిలో ఒక స్త్రీకి 14 సం॥ వయసు గలబిడ్డ చంకలోవుండెను. మరొక స్త్రీ గర్భవతిగా నుండెను. మిగతవారిని ఆరుండి

9 వ పేజీ కొరవ.

గలవు వింతగాతీయములనూవ నిలవులు యేర్పాటు చేయబడినవి. గింటలు తగ్గింపబడినవా, సెలవులు యేర్పాటు చేయబడినా ఉత్పత్తిమాత్రము తగ్గదు. వీలనట్లా వెనుకటివలె ఒకరు పనిచేస్తా వుంటే ఇంకొకరు పోయిరా సందడం యిప్పుడు లేదు. ఎవరుగాని పోవుటకు వుందకుండ అందరు పనిచేస్తే గింటలు తగ్గినా ఉత్పత్తి హెచ్చు చుగానే యుండును. దేశమునకు యేవిధముగా గాని కొరవుండదు. పనిచేయువానికే అన్నమునకు అర్హత గాని, చేయగలిగి పనిచేయని వారికి, అర్హత లేదు.

పాశ్చాత్యదేశముల రొంగరికము మొదలగు దుష్ప్రవృత్తులుండవుగాన దురంతరకష్టములుకూడ లేవరకు కావుకూరగును. పాశ్చాత్యప్రభుత్వము అంతా పటుసమేగాని రొంగిలించవలసిన అవసరమే లేదు.

సాంఘిక నిర్మాణావశ్యకత

మనమిప్పుడు హిందూదేశములో స్థాపింపదలచిన నూతన సాంఘిక స్థితియొక్క అవశ్యకతమిది. ఈ ఆదర్శమును చేరుటకు మనమిప్పుడు మార్గముల నవలంబించవలెను. ప్రజలలో యింతవరకూ చెల్లా చెదరై పడియున్న, ఆయావర్గములవారు సంఘములుగ యేర్పడవలెను. రైతుసంఘాలు, కూలీల సంఘాలు మొదలగునవి తమ హక్కులకొరకు తాము పోరాడును, ఇవియన్నియు కాంగ్రెసు సంస్థకు చేయూతనిచ్చి దేశమునకు ఆర్థిక-రాజకీయ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటకు తోడ్పడవలెను.

సాంఘిక నాయకులు

నేడు భారతదేశములో కాంగ్రెసు యొక్క ఆధ్వర్యమున జవహర్లాల్ నెహ్రూ నాయకత్వమున జరుగుచున్న మహోద్యమమిది. అన్ని రాష్ట్రాలు అన్నిజిల్లాలు ఈమహోద్యమమందు పాల్గొనుచున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో కూర్పుకృష్ణా మండలము మాత్రమెట్లు వెనుకబడి యుండగలదు ! యువకులు రైతుసంఘములు, కార్మికసంఘములు స్థాపించి కృషిచేయుచున్నారు. కాని తగినంతపని జరుగుటకు ఈమండలమున కొన్ని ప్రత్యేక నిరోధము లేర్పడినవి, ఇంతవరకు సంఘమును నడిపిన సాంఘిక నాయకులు తమ పూర్వవాసనలను వదులుకొనలేక, ఇంకను జమీందారుల ఆశ్రయ కోటలోనివారుగనే వుండియున్నారు. అందుచే నీజిల్లా జమీందారులకు పెట్టనికోటగ నేర్పడినది. ఇటీవల జరిగిన జిల్లాబోర్డు శాసనసభల ఎన్నికలలో దాదాపు రాష్ట్రమంతయు స్వాతంత్ర్య పక్షమగు కాంగ్రెసు పక్షములోనే నిలిచియుండ మనజిల్లామాత్రము జమీందారులనా గెలిపించినది. చెప్పుకొనుటకు లజ్జించవలసియున్నది. ఈ కళంకమును రూపుమాపుకొనుటకై ఈ మండల వాసులు ముఖ్యముగ యువకులు యింకను యెక్కువ దీక్షతో పనిచేయవలసియున్నది. సామ్రాజ్యతత్వమునకు అనుకూలముగనున్న ఈజిల్లా జమీందారీ పెత్తనములను రూపుమాపవలసియున్నది. నేటి మనసభాధ్యక్షులైన— ఆచేయమని ఎంచబడిన కోర్నలికోటను బ్రద్దలుకొట్టిన—గిరిగారు మన యువక బృందమునకు మార్గదర్శనము జేసంగి మనజిల్లాలో జమీందారీ పెత్తనమును నశింప జేయుటకు సాయపడగలరని ఆశించుచున్నాము.

కొత్తపట్నం బోలు గన్నైయను నెల్లూరువారు

(1) రావి ఆదిశేషయ్య, (2) అప్పయ్యశెట్టి, (3) పర్వారెడ్డి కోదండరెడ్డి, (4) పుచ్చలపల్లి … దయ్య, (5) … నరసింహారావు, (6) … రామకృష్ణ, (7) పి. రమణారెడ్డి, (8) పొలిచర్ల … రెడ్డి, (9) కోట నెంకయ్య.

7 వ పేజీ కొరవ.

ప్రభుత్వప్రకటనపై ప్రకాశంగారి స్టేటుమెంటు.

ఖైదీలులక్ష్యను గురించి విచారణసంఘము నియమించితినిగాన వారి రిపోర్టుచేయువరకును నేనేమి ప్రకటనచేయకూడదని తలంచితిని. ఖైదీలు వారు లాటీచార్జి చేయలేదని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరిగాన నేను నిజస్థితిని తెలుపవలసిన అవసర మేర్పడినది.

కామేశ్వరరావుగారి వీపుమీద లాటీదెబ్బల గుర్తులను నేను చూచితిని. రొమ్ముమీద ఎడమ ప్రక్కను వాచినభాగమును నేను చూచితిని. సత్యనారాయణగారికిని సరిగా రొమ్ముమీదనే కుడి ప్రక్కను దెబ్బతగిలినది. అది గుండెకు తగిలినచో మరణమే కలిగియుండును. నరసింహంగారి కంటి మీదను, రామారావు బి. ఎ., ఎల్. ఎల్. బి గారి ముక్కు మీదను తగిలిన దెబ్బలను నేను చూచితిని. లాటీచార్జినిగూర్చి కామేశ్వరరావుగారు అన్నిసంగతులు నాకు తెలిపిరి. జిల్లా మెజిస్ట్రేటుగారు అపటికి రాకున్నయియుండినచో, వారిలో కొందరికి స్మృతి తప్పిపోయియుండునని కూడ ఖైదీలుచెప్పిరి. పుత్తరువును తిరస్కరించిన వారిని మాత్రమేగాక దెబ్బలు తగిలినవారిపట్ల సానుభూతిని కనబరచినవారినికూడ కొట్టిరని నాకు తెలసినది.

సబ్ జైలులో నుంచిన పిమ్మటకూడ మరల పోలీసువారు కొట్టిరని కామేశ్వరరావు, సత్యనారాయణగారలు నాకు తెలిపిరి. కొరకమునా … ప్రకటనలను చేయుటకు ముందు నిజస్థితి బాగుగా తెలిసికొని యుండవలెను.

ఒంగోలు హాస్పిటలు గోని రిజస్టరులను చూచినచో దెబ్బలసంగతి బాగుగా తెలియగలదు.

కామేశ్వరరావుగారి ప్రకటన.

స్థానికులగు ప్రభుత్వోద్యోగులు లేమకళేము … ఐనవారయులగు ఖైదీలకు బుద్ధిపూర్వక మున్నా

ముగాను, యుక్తులతోను కొట్టిరి. దానిని కప్పిపుచ్చుటకు నిరంకుశోద్యోగులు మామూలుగా చేయునట్టి ప్రకటనలవంటి ప్రకటనచే ప్రభుత్వము వారు యీమాటు గావించిరి.

స్త్రీల విముదల.

తెనాలి సబ్ మెజిస్ట్రేటుగారు ఆ రెస్టయిన 7గురు స్త్రీలను ఏడురోజులలోనే విడుదలచేసిరి.

చార్జిషీటు

మిగతవారిపై చార్జిషీటు దాఖలుచేయబడెను. 28 తేది ఒంగోలు సబ్ కలెక్టరుగారు తెనాలి క్యాంపులో యీకేసు విచారించెదరు.

హైకోర్టులో పిటిషన్.

అరెస్టయిన 60 మంది తరఫున హైకోర్టులో పిటిషన్ 27 తేదీ దాఖలుచేయబడెను. అరెస్టు చేసి జైలులో వుంచుట చట్టవిరుద్ధమనియు, కొత్తపట్నం పాఠశాలపై క్రిమినల్ లా అమెండుమెంటు అక్టుప్రకారము పుత్తర్వు ప్రకటించుటకు వీలు లేదనియు, అందుచే యీపుత్తర్వును వుల్లంఘించి నందులకు అరెస్టుచేయుట అక్రమమనియు, నవ మంత్రివుమంత్రుల నియమించుట ఇండియాచట్టము నకు ఇన్ స్ట్రుమెంటు ఆఫ్ ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ కు విరుద్ధమనియు, లాప్రకారము చెల్లనేరదనియు, గవర్నమెంటు చట్టప్రకారము మంత్రులు నియమింపబడి ప్రవర్తించుటలేదనియు, అందువలన యీపాఠశాలలను నిషేధించుచు నవమంత్రివు మంత్రులు గావించిన పుత్తర్వు న్యాయవిరుద్ధమని యు లా ప్రకారం చెల్లనేరదనియు యీ పెటిషన్ లో తెలుపబడెను. న్యాయమూర్తులు లెంక … న్యాయమూర్తులు పెటిషన్ అడ్మిటు చేసిరి. జూన్ 1వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

పెద్దు లేపరీక్ష అవసరం.

అల్లూరి సత్యనారాయణ రాజుగారికి ఎడమ రొమ్ముమీద బలమైనదెబ్బ తగులుటచేత యెక్సు రే ఫోటో తీయుట అత్యవసరమని తలంపబడు చున్నది.

నెల్లూరు జిల్లా

జమీన్ రైతు మహాసభ.

సూలూరు పేటలో - 30-5-37.

కార్యక్రమము.

సాయంత్రం	5-30	గం॥	సభా ప్రారంభం.
,,		,,	పతాకోత్సవం
రాత్రి	7	,,	భోజనం
,,	8	,,	తిరుగా సభా ప్రారంభం.
,,	,,	,,	ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షోపన్యాసం.
,,	8-30	,,	అధ్యక్షోపన్యాసం
,,	9-30	,,	బ్ర॥శ్రీ చెలికవాడ వెంకట నరసింహం పంతులవారి ఉపన్యాసం.
,,	10-30	,,	తీర్మానములు.
	11	,,	సభాపరిసమాప్తి.

ఎలెక్షన్ హరికథ.

సభానంతరం శ్రీ రావిపాటి కామేశ్వరరావు గారిచే ఎలెక్షన్ హరికథా కాలక్షేపము జరుపబడును.

పెండ్లి కట్నాలు

కందుకూరు తాలూకా పలుకూరు వాస్తవ్యులు శ్రీయుతులు గుజ్జం వెంకయ్యనాయుడుగారికి 20 తేదీ జరిగిన వివాహసందర్భమున "జమీన్ రైతు పత్రిక"కు సమర్పించిన వివాహకట్నం రు 10—0—0.

సదరు గ్రామవాస్తవ్యులు శ్రీయుతులు … నరసయ్యనాయుడుగారి వివాహ సందర్భమున సమర్పించినది రు. 5/—లు కట్నం రు. 15/—లు చందాములతో నందుకొంటిమి. కట్నముల సమర్పించి పత్రికకు సాయపడిన దాతలకు మిక్కిలి కృతజ్ఞులము.

నె॥ వెంకట్రామానాయుడు
మేనేజింగ్ ఎడిటరు,
జమీన్ రైతు పత్రిక.

నెల్లూరు వార్తలు

మెనెటుపద్ధతిక్రింద ఎన్నికలో కేతపల్లి వెంకట కృష్ణారెడ్డిగారికి 50 ఓట్లును పున్నయ్యగారికి 4 ఓట్లును వచ్చుటచే రెడ్డిగారు గెల్చిరి.

దక్షిణజిల్లాబోర్డు సమావేశం 31 తేది జరుగును. ఆనాడే వుపాధ్యక్షుని ఎన్నికకూడా

టౌన్ కాంగ్రెసు కమిటీవారు నిన్నసాయంకాలం వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారధ్యక్షతన సభజరిపిరి. కొత్తపట్నంలో పోలీసువారి చర్య ఖండింపబడెను.

25 తేది జిల్లాకాంగ్రెసు యెగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ ఏనుగ రాఘవరెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై కొత్తపట్నం అరెస్టులను నిరసించిరి.

వియన్నాలో ఒక స్త్రీ ఒకేసారి 7 గురు మగపిల్లలను ఒక ఆడపిల్లను ఒకరివెంబడి ఒకరిని కనెను.

* * *

ప్లాటుండులో ఒక స్త్రీకి 14 కాన్పులకు కవల పిల్లలు కల్గిరి.

* * *

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 82 of 1937.

చేశెట్టి వెంట్రామయ్యశెట్టి Represented by his agent under General Power of attorney నెలబల్లె … రెడ్డి } వాది.

ఎదిరి

చేపకొమ్మ సుబ్బరామయ్య ... ప్రతివాది.

పైనెంబరున వాదిచేతికి ప్రతివాది వ్రాయించియిచ్చియుండు ప్రాంసరినోటు తాలూకు అసలువడ్డీలు రు. 986—15—7 లు రాబట్టుకొనుటకు దావా తెచ్చియున్నారు. సదరు దావా ప్రతివాదికి నోటీసునిమిత్తం 31—5—37 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నది. సదరు తేదిన కోర్టునారియందుట పగలు 10 గంటలకు ప్రతివాది హాజరు కాకపోయినయెడల సదరు వివయము ప్రతివాది పరోక్షమున విచారించి తీర్మానించబడును.

యం. రామకృష్ణయ్య,
వాది వకీలు.

తూర్పు కృష్ణజిల్లా రాజకీయ మహాసభ

అహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు వల్లభనేని రామబ్రహ్మంగారి ఉపన్యాసము.

కృష్ణవేణీవాహినిచే పవిత్రమును, పారవంకమునైన ఈ కృష్ణామండలముల పురాతన కాలమునుండియు చరిత్రప్రఖ్యాతమన్నది. కాని ఆంగ్లేయులు ఇండియాలో ప్రథమమున కాలుపెట్టిన దేవు పట్టణములలో మన జిల్లాకు ప్రధానకర్తమైన బందరుపట్టణ మొకటియని, ఈవాడు లజ్జతో చెప్పుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. అయినను బ్రిటిష్ ఇంపీరియలిజమ్ అడుగుపెట్టుటకు తావిచ్చిన ఈ పట్టణమే, తిరిగి ఆ సామ్రాజ్యత్వమును రూపుమాపుటకై జాతీయోద్యమమునకు లేవదీసిన ప్రధాన స్థానములలో నొకటి యని కూడ నేను చెప్పుకొనుటకు గర్వించుచున్నాను ఇరువదియవ శతాబ్దారంభమునుండి, ఈమండలమున జాతీయోద్యమము ఎట్లు క్రమవికాసము నొందినది మున్నగు చరిత్రాంశములు వివరింపబడియుండుటచే ఇటు విస్తరింప బనిలేదు.

జాతీయోద్యమాభివృద్ధి

1902 లో స్థాపింపబడిన కృష్ణాడిస్ట్రిక్ట్ అసోసియేషన్ ఈ కృష్ణామండలము ఒక పావు శతాబ్దకాలము పనిచేసిన పదహారు సంవత్సరాలు క్రిందటనుండి విచ్ఛిన్నమగు పలుగ్రామములలోని మహాసభలు ప్రజలలో రాజకీయ, సామాజిక ప్రబోధము గావించి, ఈమండలమును ఆంధ్ర మండలములలోకెల్ల అగ్రగణ్యముగ నొనర్చెను. కృష్ణాపత్రిక, ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, భీమా, బ్యాంకింగు మొదలగు జాతీయ, ఆర్థిక సంస్థలు ఈ మండలమునందే ఉద్భవము గాంచినవి.

జాతీయోద్యమము

1920 సంవత్సరము [illegible] మహాత్మా గాంధీ కములో జాతీయోద్యమము మొకటికొకటి మిక్కిలి తీవ్రముగను బహుముఖములుగను, మూలమూలలకు గూడ ప్రసరించి, స్త్రీలు, పురుషులు, అక్షరాస్యులు, అబాలగోపాలమును మేల్కొలిపి, స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై మహోద్యోగమును చేయించినది. సాక్ షో అపరేషన్, ఉప్పు సత్యాగ్రహము, శాసనోల్లంఘనము లవలదు జాతీయోద్యమతరంగములు ఒకదానికంటె మరియొకటి వెల్లువగవచ్చి దేశమును ముంచివేయనెత్తెను.

ఈ తరంగములలో ఈ మండలములోని [illegible] లంకలవెల్లిన స్త్రీలు పురుషులు జాతీదెబ్బలు తిన్న వారి అసంఖ్యాకులు, అక్షరాలు లేమ ఆస్థులను వృత్తులను గోల్పోయిరి. వెంట్రిప్రగడ [illegible] కేడూరి వాసిల్యాలు సర్వస్వాన్ని హారతియ్యగలిగి [illegible] వీర విహారమంతయు మరువరాలేము. [illegible] ఘనము, భూమిని, మరియితర సంపదోత్పత్తి సాధనములను మిరాశీగా తెచ్చుకొని వీ తాబిదారుల [illegible] ఆదుకొనుచున్నారు. ఆందుచేత "దేవా" బహుమాన్యవాదమువచ్చి ఆకలిమంటలచే అల్లాడుచున్న అశేషప్రజలకు అన్నవస్త్రాదికములు కలుగజేయుటకు చక్కని ఆర్థికసూత్రము ప్రాపుచున్నదిగాన యావన్మంది ప్రజలు తమతమ సంకుచిత జాతి మత ఆవరణములను దాటి అందరు సమానముగ ఈ నూతనోద్యమము వైపునకు ఆకర్షింపబడుచున్నారు. ఈ దృష్టితో చూడగా, దేశ మందింతవరకు బ్రబలియున్న కుల, మత కక్షలు అంతరించుటకును, అందరూ ఏకోన్ముఖముగ దేశ శ్రేయమునకై పాటుబడుటకును సామ్యవాదం తప్ప వేరేమార్గములేదని స్పష్టపడుచున్నది.

దీక్షలు—ఫలితములు

అయితే లోక మీమార్గమున పడుటకు [illegible] ప్రతిబంధకములు కలవు. చిరకాలమునుండి [illegible] భూమును, భూమిని, మరియితర సంపదోత్పత్తి సాధనములను మిరాశీగా తెచ్చుకొని వీ తాబిదారుల [illegible] ఆదుకొనుచున్నారు. ఆందుచేత "దేవా" బహుమాన్యవాదమువచ్చి ఆకలిమంటలచే అల్లాడుచున్న అశేషప్రజలకు అన్నవస్త్రాదికములు కలుగజేయుటకు చక్కని ఆర్థికసూత్రము ప్రాపుచున్నదిగాన యావన్మంది ప్రజలు తమతమ సంకుచిత జాతి మత ఆవరణములను దాటి అందరు సమానముగ ఈ నూతనోద్యమము వైపునకు ఆకర్షింపబడుచున్నారు. ఈ దృష్టితో చూడగా, దేశమందింతవరకు బ్రబలియున్న కుల, మత కక్షలు అంతరించుటకును, అందరూ ఏకోన్ముఖముగ దేశ శ్రేయమునకై పాటుబడుటకును సామ్యవాదం తప్ప వేరేమార్గములేదని స్పష్టపడుచున్నది.

దీక్షలు—ఫలితములు

అయితే లోక మీమార్గమున పడుటకు ప్రతిబంధకములు కలవు. చిరకాలమునుండి [illegible] ద

కళలు

కళాశాస్త్రములందును శిల్పములందును భారతదేశమున ప్రఖ్యాతిగాంచిన శ్రీయుత గుర్రం మల్లయ్యగారు దేశసేవకు కళ ఎట్లుపయోగపడునో సోదాహరణముగను నెల్లూరు చేనేతవర్తకులతో వారిని గురించి ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయమందు శ్రీయుత గుర్రం మల్లయ్యగారు క్రిందివిధముగ ఉపన్యసించిరి.

మానవజీవితమునకు ఆహార మెంతే అవసరమో మనస్సునకు కళ అంతే అవసరము. ముఖ్య కళలు: కవనము, సంగీతము, చిత్రలేఖనము, నృత్యము. ఈ కళ మానవునిని మానవునిగా ప్రజలకు దగ్గిరగ చేయుట, దేశాభిమానము ప్రజలకు వికసింపజేయుట యని రెండువిధములుగా నుండును. కవనము ద్వారా భాగ్యభోగ్యములతో తులతూగువారిని అన్నవస్త్రములకొరకై బాధపడు వారిలను వర్ణించి ప్రజలకష్టములను వారికి తెలియజేసి ఉద్బోధము కలుగజేయుట.

సంగీతము ద్వారా జాతీయ పాటలు పాడి ప్రజలలో విప్లవమును పుట్టించుట. ఈ గీతములు నాగరికముగా పాడుటచే ప్రజలను బాగుగా ఆకర్షించును. చిత్రలేఖనము ఇది ముఖ్యము విప్లవమునకు పనిచేయును. భాగ్యవంతుని గృహము చిత్రవిచిత్రములైన వర్ణములతో వ్రాసి ప్రక్కనే చెట్టుక్రింద బాధపడుచున్న బీదవానిని వ్రాసిన ఎంతటికఠినహృదయునికైనను మనస్సు కరుగును. బీదవానికి విప్లవభావము పుట్టును. చిత్రకళయు రెండువిధములు. ఉన్నతకళ, నీచకళ. మంచి నీతి, వ్రాయుట ప్రజలలో ఉద్బోధమును పుట్టించు చిత్రములను వ్రాయుట ఉన్నతకళ. అర్థములేని చిలిపిబొమ్మలను వ్రాయుట నీచకళ. ఈభేద మన్నికళలయందును ఉండును. ఈచిత్రకళద్వారా గొప్పగొప్ప విషయములను చాలతేలికగా ప్రజాసామాన్యానికి తెలియజేయవచ్చును. ఇప్పుడు పత్రికలలో పడమంత్రపు మంత్రివర్గమును ఎద్దులగాను బాల్డ్వినును మోటరు తోలువానినిగాను, చిల్లుపడిన చిత్రించుటలో భావము ప్రజలకు సులువుగా తెలియుచుండెను. ఈవిధముగా అనేక చిత్రములతో ప్రజలకు విషయమును బాగుగా తెలియజేయవచ్చును. నృత్యమును మనకు బాగుగా పనిచేయును. రామదాసు, హరిశ్చంద్ర, మొదలయిన పాత్రలు భక్తియు, దేశభక్తుల పాత్రల నభినయించునపుడు వారి బాధలు పరవశులను చేయును. ఇట్లే ప్రతి కళయు దేశమును ప్రబోధముచేయుటకు పనికి వచ్చును.

గడ్డి, బంకమన్ను తినిపించే కరువు

చైనాదేశంలో కన్సు, కెమాను; కిఫ్, హోనన రాష్ట్రములందు అనావృష్టివల్ల క్షామబాధ విపరీతంగావున్నది. తిండిలేక లక్షలకొలది ప్రజలు పస్తుపడియుంటున్నారు. ఆకలిబాధవల్ల వేలకొలది ప్రజలు చనిపోవుచున్నారు. కొందరు గడ్డి చూరుచేసిని, బంకమన్నుతో ప్రాణములను అరచేతిలో పెట్టుకొనియున్నారు.

పెద్దాపురం తాలూకా రైతుమహాసభ

పై మహాసభ జూనునెల 4, 5 తేదులలో పెద్దాపురంలో శ్రీయుత ముళ్లపూడి పల్లంరాజు ఎం. ఎల్. ఏ. గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును.

బస్సు ప్రయాణీకుల కష్టాలు.

కావలినుండి ఇచ్ఛాపురం నడుచుచున్న లక్ష్మీ మోటారు బస్సువారు ప్రయాణీకులకు పలువిధములుల ఇబ్బంది కల్గించుచున్నారు. ఈబస్సు రాకపోకలకు సరియైన వేళపాళలులేవు. నిర్ణీతసంఖ్యకన్న ఎక్కువ ప్రయాణీకులను ఎక్కించుట సామాన్యమైన పరిపాటే. పురానా ప్రయాణీకుల గౌరవార్థం, అధికారుల గౌరవార్థం ఎంతసేపైనా నిరీక్షించడమే. ఇతర ప్రయాణీకులకు ఇందువల్ల ఎట్టి ఇబ్బందికల్గునో అనే ఆలోచనే వీరికుండదు. ఇందులో అధికారుల రగుడుకూడా ఎక్కువే. వీరైనా వారి సహాయం కోరుటకేవారుగాని ప్రయాణీకుల ఇబ్బందులు విచారించరు. ఈ అధికార్ల సమక్షంలోనే నిర్ణీతసంఖ్యకన్న ఎక్కువ ప్రయాణీకులను ఎక్కించినను వారు చూచీ చూడనట్లుండి ఊరుకొనుటేగాని ఆడిగేవారేవరు లేరు. దీనికితోడు అదుపుడుక్కు మరొకవస్తువు. ఈబస్సు ప్రొప్రయిటరుగారి కుమారుడే దీనికి చిత్రగుప్తుడు. అల్లుడే రథసారథి. వీరి ఆదాయమే వీరికి ప్రధానం. ప్రయాణీకుల సౌఖ్యం వీరికనవసరం. మర్యాదప్రవర్తన అంటే కన్న సూన్యం. బస్సులో ఆడంగులున్నను కేకలు, పాటలు మొదలగు నీచవర్తనమే.

వీరికిగిట్టుబడియున్నంతమంది ప్రయాణీకులున్నగాని సాయంకాలమున బయలుదేరదు. ఒకరిద్దరు ప్రయాణీకులున్నవార్ని సోంపేటలో దింపివేయడమే వీరి ఆచారము. గాని దీనికికూడా కొన్ని మినహాయింపులున్నాయి. పురానా ప్రయాణీకులు ఏ వొకరిద్దరున్నా ముక్కుతూ మూల్గుతూ బాదవ యీడ్చుకొస్తారు. సామాన్యులైతే సోంపేటలో దింపడమే.

ఇట్టి అక్రమమునకు జిల్లా సూపరింటెండెంటు గారికి రిపోర్టుచేయగా శ్రద్ధవహించినట్లు వారు జవాబిచ్చియుండిరి గాని తిరిగి అది మామూలు దారినే పడినది.

జి. సత్యనారాయణమూర్తి.

కాంగ్రెసు: ప్రభుత్వ ప్రచారము

కాంగ్రెసుపార్టీవారు మంత్రిపదవులను స్వీకరించకపోవుటకు కోరినవిషయమును గురించియు, గవర్నరు చట్టప్రకారము యీహామీలని యివ్వజాలడనియు, కాంగ్రెసువారు ఉద్దేశపూర్వకముగ మంత్రిపదవులను నిరాకరించిరనియు, ఇట్లు చేయుట తప్పనియు, తెలుపుచు మద్రాసుప్రభుత్వమువారు కరపత్రములను వివిధభాషలలో అచ్చొత్తించి పంపిరనియు, ఆయాజిల్లాకలెక్టరులు ప్రచారమును చేయవలసినదిగా గవర్నరుగారి సెక్రటరీ తెలిపియున్నారనియు తెలియుచున్నది.

బరంపురంలో గాలివాన

21 తేది సాయంకాలము 4 1/2 గంటలు మొదలు 5 గంటలవరకును పెద్దగాలితో వానకురిసెను. అనేక చెట్లు పడిపోయెను.

క్రొత్త రాజకీయపార్టీ సన్నాహము

కాంగ్రెసుతో చేరలేని కక్షులవారంతా ఒకటిగ చేరి ఒక అఖిలభారతసంస్థను స్థాపించాలని ఉదార మండలంలో ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. పార్టీప్రణాళిక తయారుచేయబడుచున్నదట. [illegible] గారిలో సర్ [illegible] గారు [illegible] కూడ యీవిషయంలో నిమగ్నులైయున్నారట.

పట్టాభిషేక గౌరవార్థమై పాటియాలా సంస్థానములో 30 మంది ఖైదీలు విడుదలచేయబడిరి.

మొహిదీన్‌పుర ఫిర్కా రైతుసభ

16 తేది కర్నూలు జిల్లాలో మొహిదీపురమున ఫిర్కా రైతుసభ శ్రీయుత కందుల ఓబుళరెడ్డిగారధ్యక్షతన జరిగెను. రెడ్డిగారు ఉపన్యాసమందు పశుపోషణ, ఋణగ్రస్థత, మారకపురేటు మొదలగు రైతు ప్రశ్నల గూర్చియు, స్థానిక అటవీ యిబ్బందులగూర్చియు ముచ్చటించిరి.

60 కోట్లు ధ[illegible] రాక్‌ఫెల్లరు నిర్యాణము

అమెరికా కుబేరుడని ప్రఖ్యాతిచెందిన రాక్‌ఫెల్లరు 23 తేదిన దివంగతులైరి. వీరు 1839 లో జన్మించిరి. 1855 లో ఒకగుమాస్తా ఉద్యోగమునందు చేరిన ఆయన తరువాత వ్యాపారములో కోట్లకొలది గడించెను. 60 కోట్లకుమించిన దానధర్మము గావించెను. చనిపోయిన వీరిభార్యపేరు పెట్టి 6 కోట్లు ధర్మముచేసెను.

కన్యాపహరణము

ఉమాన్ తాతార్ ఖేల్ గ్రామమున రోహిదీగాంధ్రు హిందూవితంతువు కుమార్తెలను నలుగురిని అపహరించిరి. వీరి రెండుఇండ్లను తగులబెట్టిరి.

ఏలూరులో పాండురంగ సినిమాప్రక్కనున్న గజవల్లివారిపేట యనబడు తూర్పుపేటయందు 21 తేదిన అరగంటలో 150 యిండ్లు పరుసరాము ప్రీతి ఆయెను.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు

చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారుచేసియివ్వబడును.

భయము లేదు! భయము లేదు

అలారం పిస్తలు

జర్మనీదేశములో బలిష్ఠమైన సామానులచేత తయారుచేయబడినది. ఇందువల్ల దొంగలను జంతువులను భయపరచి తప్పించుకొనవచ్చును. రాత్రివేళ తిరుగువారికన్ను, ప్రయాణీకులకున్ను, సహాయకారి అయినది. చూచుటకు నిజమైన రివాల్వరువలె వుండును. కాల్చునప్పుడు శబ్దము భయంకరముగా నిజమైన రివాల్వరు శబ్దమువలెవుండును. ఒకేతూరి 10 కేపులు ఒకటివెనుక ఒకటి కాల్చును లైసెన్సు అక్కరలేదు. బెంగాలు, బర్మాతప్ప సైజు 6¼ "X 8¼" ధర పిస్తలు 1 టికి 50 కేపులతో రు 2–14–0. ప్రత్యేకము 50 కేపులకు రు 1–0–0. ఉపయోగించు విధము పార్సులుడో అంపబడును.

కె. యస్. ఆర్. అండ్ బ్రదర్సు, వేపేరి, మద్రాసు.

మదనకామేశ్వర లేహ్యాం

బలహీనుల పాలిటి సంజీవి. మేహము, నిర్మాల్యత నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచిబలమును, కాంతిని వీర్యవృద్ధిని గలిగించు వరప్రసాదము. 3 డబ్బీలు వాడవలెను. 20 తులములు డబ్బీ రు. 1—4—0.

రోజాపుష్ప లేహ్యము

అజీర్ణము, గర్భవాతము, మలబద్ధమును ఖండించి కాలవిరేచనమును చక్కగా కలిగించును. 15 తులముల డబ్బీ రు.0—10—0 ఇంకా అనేక ఔషధములు గలవు. కోరిన వార్లకు యుచితముగా పంపబడును. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. ఏ. అండ్ కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజము, పెరిదేపి — నెల్లూరు జిల్లా.

2 వ పేజీ తరువాయి.

కోలికిపోయి. ఏప్రశ్న అడిగినా ఒకటే జవాబు. ఉన్మత్తుడై వాడుతూ లోని చికిత్స చేయుచున్నారు కాని లాభము లేదు. కైలాసపతి గార్లు మనసుపెట్టుకొన్న ఎక్కువ ప్రేమతో కనుగొనుచుండినారు. ఇట్లా కొంతకాలం జరిగింది.

ఈలోగా కల్లోలములు చేతికెక్కి వచ్చినబిడ్డను కన్నీరు కన్నీరుగా పెంచుచున్నారు. అవతల తెలకొలనుల దారి తీవ్రమైనారు. ఉన్మత్తస్థితి యందున్న జోసెఫు మరణవార్త విని వణ్య చిందులేశారు. అతని జీవనపాత ప్రసిద్ధమైంది అతి ఘోరమైన అలల తాకుడుకు. ప్రపంచంలో అతని కింకేమిపని?

సెంట్రల్ జైలుకు కొత్త జిల్లాకలెక్టరు తనిఖీ చేసేటట్లు పరిపాలించింది. కొత్త హోద్దాలను ఖైదీల కందరికి ఇచ్చారు. ప్రతిఖైదీ శుభ్రముగా నుండవలెను. వాళ్లు నిత్యశయ్యలు వస్త్రములు దినమంతా ఇనుకవేసి తోముకొన్నారు. ఖైదీలు వెలుపలకొట్టులను అన్నీ శుభ్రపరిచారు. రాళ్లు మలిచిన రాతికంత అవ్యక్తాలచిహ్నపు అన్నం. జైలుతోటల్లో ఖైదీలు పండించే కూరగాయలంతా అరోజుమాత్రం భోజనములో వడ్డన కొత్త కంబళ్లు, కొత్త కంచాలు, కొత్త లోటాలు, కొత్త చాపలు. అవాడు అంతా కొత్తే!

ఖైదీలందరు కొట్లముందర తమకున్న యూనిఫారం ముందుపెట్టుకొని బారులతీరి చేతులు తొడలకు అంటించుకొని కన్నులు ఎదురుగా ఉంచి ఏకో ఒక వస్తువుపైన గ్రుచ్చి కదలకుండా మెదలకుండా నిలుచుకున్నారు. కలెక్టరు, అతని భార్య ఆమె చిటికెన వ్రేలు పట్టుకున్న 5 ఏండ్ల ముద్దులు మూటకట్టు కుమారుడు ఉరికొట్లను పరిశీలించారు, ముందు సాగారెంటు. అందరికి వెనుక జైలుకలెక్టరు ప్రతియొక్కరి నేరాన్ని గూర్చి ఇతర వివరాలున్న గూర్చి అడుగుతూ వస్తున్నారు.

జోసెఫు వంతు వచ్చింది. నీ పేరేమన్నారు కలెక్టరు. ఎఱ్ఱపన్నీరుపూలు అన్నాడు ఖైదీ. నీకేమి కావాలన్నాడు కలెక్టరు. ఎఱ్ఱపన్నీరుపూలన్నాడు ఖైదీ. నీవు జైలుకు రావటానికి కారణమేమన్నాడు కలెక్టరు. ఎఱ్ఱపన్నీరుపూలన్నాడు ఖైదీ. ఎందువల్ల ఇంత చిక్కిపోయినావన్నాడు మందలాధికారి. అదే ప్రత్యుత్తరమిచ్చాడు జోసెఫు.

కోకిలశరీరం కంపించింది. పదేండ్ల జైలుజీవనం వల్ల కృశించి మారురూపుపడిన యున్మత్తుడు జోసెఫే అని కనుగొన్నది. భూమ్యాకాశాలు కలవంచుకొన్నది. జోసెఫుకూడ ప్రాణప్రియను గుర్తింపగల్గినాడు. గత చరిత్రయంతయు క్షణములో స్మరణకు వచ్చింది. స్నేహితులిద్దరు ఒప్పవాల్చకుండ చూచుకున్నారు ఒండొరులను. అగాధమున అణిగిపోయిన ప్రేమ పైకొనింది. ఇంతలో కలెక్టరు ముందుకు నడిచాడు. చిటికెనవ్రేలుపట్టు వీడినబ్బాయి సెత్తుకొనుటకు కోకిల వంగింది. జైలుతోటలోనుండి అప్పుడే తెచ్చుకొన్న ఎఱ్ఱపన్నీరుపువ్వు ముడిమండిపిడి క్రిందబడింది. ఇన్నాళ్లీ మరణవేదన్ను ఒకనిముషంలో మరచిపోయిన జోసెఫు ప్రేమపూరితమ్ముడై కిందబడిన పువ్వున్ని తీసుకొని వంగియున్న ప్రియురాలి ముడియందు తానే అలంకరించాడు. మరుక్షణంలో జైలు మున్సిపాలిటీకి పిచ్చివానిని వేగవేగంతో నెట్టివాడు. జోసెఫు క్రిందబడ్డాడు. తల నోడకు తగిలింది. బలమైన గాయమైంది. నెత్తురు వాకలైంది. స్పృహ తప్పిపోయింది. వాళ్లను అతన్ని జైలు ఆసుపత్రికి ఎత్తుకొనిపోయారు. పిచ్చివానిని గాయపరచినందుకు కలెక్టరు నొచ్చుకున్నాడు. దీనిగతో శిక్షించాలింది ఇంటికి మరలినాడు. కోకిల మనసులో లేదు.

అర్ధరాత్రికి కలెక్టరు పిచ్చివానిస్థితిని తెలుసుకొనుటకు కబురంపాడు. జ్వరం తీవ్రంగా వచ్చింది, కొంచెం తెలివివస్తున్నదని ప్రత్యుత్తరం పంపారు కైలాసపతి గార్లు. తెల్లవారింది. జ్వరబాధ ఎక్కువైంది. రాత్రంతా జోసెఫు కలవరించాడు. గాజేలి పరిశీలన్ను గూర్చి- కోకిల భావరాగం ధ్యాన్ని గూర్చి- కేసును గూర్చి- ఇంకా ఏవేవోసంగతులనుగూర్చి, కలెక్టరు కోకిలతో కూడ కారులో వచ్చాడు కోరిన రూపిచిపోవుటకు వైద్యులు అతిథయత్నములతో ఉపచారాలు చేస్తుండినా గండంగడిచేటట్లు వ్యాధితీవ్రతకూడ తగ్గుముఖంగానే ఉండింది. జోసెఫు కడకంటి తో చూచాడు కోకిలను క్షీణంగా. "మంచుగడ్డను చక్కగా తలపై ఆనించి పెట్టగలను. కోనులకు ఉపచారము చేయవలెనని చాలరోజులనుండి కోరిక" అన్నది కోకిల. పలికేవన్నాడు మహాలో గారి మనస్సు-డైన పెనిమిటి. కోకిలకు ప్రపంచ పట్టాభిషేకం చేసినట్లయింది. అంతకన్న ఆమెకు కావలసింకేమి? గదిలోకి కోకిలతప్ప మరెవ్వరు పోగూడదని ఉత్తరువైంది.

కోకిల ఆనాడు కట్టుకొన్నది జోసెఫుకు ప్రియమైన బెంగాలిచీర; కాలికి అపేటిలిబిలి పచ్చరంగు అద్దిన వెండిఅందెలు; చెవులకు అవేలోలాకులు; చేతులకు అవే రవల గాజులు కాని ఆ ఉల్లాస మేదీ? ఆగంభీరమైన హాంసగమనమేదీ? ఆయున్నతమైన వక్షస్థమేదీ? ఆ రాజకీవి యేదీ? కోకిల కాదు- ఎన్నటికిని కాదు.

కోకిల దుఃఖభరితమైన కన్నులతో ప్రేమపూర్ణమైన మనస్సుతో ఆతురతతో ఆవేదనతో కంపితమగుచున్న శరీరముతో మెల్లగా లోగికిరుస్సు ప్రక్క కూర్చున్నది. మంచుగెడ్డల సంచి మెల్లగా తలపైనుంచింది. అప్పుడప్పుడే నిద్రపట్టిన జోసెఫు "కోకిలా-నీకోరకుప్రాణాలు సహితము ఇయ్యగలను. నీవు బాగున్నావా" అని కలవరించాడు. ఈమాటలు వినుటకు ముందువంగిన కోకిల నయనద్వయము నుండి వేడికన్నీటి బిందువులు రెండు జోసెఫు చెక్కిళ్లపై బడజారినవి. మరలగాఢమైన నిద్ర- మరల కొంత సేపటికి కలవరింపు "ఎఱ్ఱపన్నీరు పూలు-ప్రేమమయమైన పూలు ప్రాణతుల్యమైన పూలు" జ్వరం కొంచం తగ్గింది- చెమట పట్టింది- సాయంత్రమైంది-

జోసెఫు కనులువిచ్చాడు- కంటితెలిసి తెలియని స్థితిలో "పూలుతెచ్చావా" అని బలహీనమైన స్వరంతో అనుకొన్నాడు. కోకిల మంచముకేసి తిరిగింది. జోసెఫు పైకిచూచాడు- కోకిల సుందరమైన మనోహరమైన- కాని వ్యాకులమైన ముఖము ముందుకనబడింది. జోసెఫు కాయలు కాచిన చేతులు పైకిచేచాయి- కోకిల వానిని తన చెక్కిళ్లకు చేర్చుకొన్నది- అప్రయత్నంగా ప్రియుని ముఖముపై వాలింది- వియోగజలధి ప్రేమసాగరంగా మారింది.

ప్రేమజ్యోతి మరల ప్రకాశవంతముగ వెలిగింది. జోసెఫు ప్రాణమైలసే దాని కాపులి. కోకిలకూడ అట్టి త్యాగాన్ని చేయలేకపోలేదు. జోసెఫు ప్రేమ ప్రతిఫలాన్ని కోరలేదు. "నీవు నన్ను ప్రేమించవద్దు- కాని నన్నుమాత్రము ప్రేమించనీ" అని తృప్తిపడడమే అతని గొప్పతనం- సామాన్యులకు అనుకూలము కాకపోవడమే. అతని ప్రేమయందుండే లోపం-కోకిల అట్లుకాదు నిర్మలకలికిపోవడమే. ఆమె ప్రేమతత్వంయొక్క విశేషత్వము.

కోకిల ప్రక్కకూర్చొని జోసెఫు బలిష్ఠమైన వక్షముపై తలవాల్చింది. లోగి ముఖము వికసించింది "పూలు లేకుండానే ఎట్లు కలుసుకున్నాము?" అని అన్నాడు జోసెఫు. "నీకన్న ప్రియమైన పువ్వుము ఇంకేమున్నది" అని అన్నది కోకిల. చెదరియున్న ప్రియురాలి వినీలకుంతలములను సవరిస్తూ "మనలను ఇంతకాలము వేరుపరచిన దెవరు?" అని అన్నాడు జోసెఫు. కోకిల ప్రత్యుత్తరం చెప్పవలేనుపలనే లోనికి ప్రవేశించాడు జైలుసూపరింటు. జిల్లాకలెక్టరుగారు సహజమైన ఉదారహృదయంతో గవర్నమెంటుకు వ్రాసి అపాయకరమైన స్థితిలోనున్నాడనే కారణంతో మిగత శిక్షాకాలాన్ని రద్దుపరిపించాడని మద్రాసునుండి వచ్చినతంతిని చూపించాడు కోకిలకు జోసెఫుముఖంలో మార్పేమీ కలుగలేదు. "ఎక్కడికి పొయ్యేది" అని మెల్లగా అన్నాడు జోసెఫు ప్రియురాలి దయాకరమయిన చల్లని చూపులవంకకు దృష్టిని మరల్చి, పైకి ఎగ్రాకులేక గాలికి అటు యిటు కొట్టుకొనుచుండు లేతగురువింద తీవవలె.

అవల ఏమిజరిగిందో ఎట్లు పరిణమించిందో వాళ్లనే అడగాలగాని వారుమటు కేమి తెలుసు?

National Indian Life Insurance Co. Ltd

Managing Agents:—
MARTIN & CO.,

12, Mission Row,
CLACUTTA.

ERSULT OF 1935 VALUATION.

Reversionery Bonus of Rs. 62—8 per Rs. 1,000 for the Quinquennium 1930—34.

On all with Profit Policies in full force on 31st December, 1934.

INTERIM BONUSES ALSO DECLARED.

In thirty years of efficient and honest service of the Company has attained an outstanding position amongst Insurance Companies in India.

Total Assurances in force about Rs. 2,00,00,000
Annual Premium Income over Rs. 10,00,000

YOUR future is SAFE with the
National Indian Life Insurance Co., Ltd.,

For particulars apply:—

T. V. RAGHAVIAH.
Secretary.

(Madras Branch Including Native States
334, Thambuchetty St., MADRAS.

విదేశాల్లో నిరుద్యోగులకు ప్రభుత్వ సహాయము

జర్మని

నిరుద్యోగులు దుర్వ్యసనాలలోనికిదిగి దేశాన్నే నలు గాకుండునట్లుగా వారి జీవనోపాధికి తగినంతవరకైనను వారు సేద్యము చేసికొని జీవించునట్లుగా తగినంతభూమిని ఒప్పజెప్పుచున్నారు.

అమెరికా

అనేక ఫాక్టరీలు మూసివేయబడుటచేత పనిలేనివారు వీధులలో అల్లాడుచున్నారు. ఇట్టివారికి పనికల్పించుటకై ప్రభుత్వంవారు తోటలను వేయించుచున్నారు. అటువంటి తోటలలో 15 కుటుంబములు మొదలు 100 కుటుంబముల వరకు జీవించుచున్నవి. ఒక్కొక్క ఆరామము 1 ఎకరము మొదలు 5 ఎకరములవరకు విస్తీర్ణము కలదైయుండును. భూసారమునుబట్టి విస్తీర్ణము నిర్ణయింపబడును. అచటి గ్రామపునర్నిర్మాణ విధానములో ఒక్కొక్క వ్యవసాయక్షేత్రము ఇంకను పెద్దదిగానే యుండును. ఆక్షేత్రములలో ఆకర్షకులు పండించేది వారే అనుభవించవలెనుగాని, సర్కారువారికే విక్రయింపబడదు. కొట్లకొలది నిర్వ్యాపారులకు పనికల్పించుటకై బ్రహ్మాండమైన ఏర్పాట్లు గావించబడుచున్నవి.

ఇంగ్లాండు

ఈదేశంలో నిర్వ్యాపారుల సహాయార్థమై ఒక వ్యవహారమండలి యేర్పాటుచేయబడినది. ఈమండలి 75 వేలమంది కార్మికులకు పనిపాటలు చూపించుసంతవరకును ద్రవ్యసహాయములను చేయసాగిరి. ప్రస్తుతము యీబోర్డువారి సహాయమును పొందుచున్న నిర్వ్యాపారులగు కార్మికులు 40 లక్షలమంది కలరు.

ఈవ్యవహారమండలి సంవత్సరము మొత్తము మీద 5½ కోట్ల కార్మికులకు సహాయము చేయుచుండును. ఈ వ్యవహారమండలియొక్క ఉద్యోగముల సిబ్బందిలో 6 వేలమంది కలరు. వీరు ఇంగ్లాండు దేశమంతటను పనిచేయుచున్నారు.

మరికొన్ని దేశాలలో అడవులయందు కొన్ని క్యాంపులను ఏర్పాటుచేసి పనికల్పించుచున్నారు. రేవా రోడ్లు వేయించుచున్నారు.

కన్యాపహరణము

ఉమాన్ తాతార్ ఖేల్ గ్రామమున కొందరు హిందూ వితంతువు కుమార్తెలను వలుగురిని అపహరించిరి. వీరిని రెండుఇండ్లను తగులబెట్టిరి.

బెంగాలులో భూమిశిస్తు విధానములందును విచారించి పర్మనెంటు సెటిల్ మెంట్లు యెట్లు లాభించుచున్నదో కనుగొని అవసరమగుమార్పులు సూచించుటకు ఒక విచారణసంఘమును ప్రభుత్వమువారు నియమించుదురని తెలియుచున్నది.

ఏలూరులో హాంపటిరింగ సినిమా ప్రక్కనున్న గజపల్లి హరికోటేట యనబడు తూర్పుపేటయందు 21 తేదిన జరిగినటువంటి 150 యిండ్లు పరశురాము క్రిందకాలెను.

లాహోరులో ప్రకటించుచుమున్న హిందీ మాసపత్రిక "కౌముది" కు 1000 లు ధరావతును 10 రోజులలో చెల్లించవలయునని జిల్లా మెజిస్ట్రేటు కోరెను.

జమీన్ రైతు

నిడుబ్రోలు—ఆంధ్రరైతాంగ విద్యాలయం.

దీన్నికూడా నిషేధిస్తారా?

నిడుబ్రోలులో రంగాగారి ఆధ్వర్యాన 4 సం త్సరాలుగా జరిగే ఆంధ్రరైతాంగ విద్యాలయం లో లోపలజరిగే ఉపన్యాసాలు వ్రాతలు నోట్సు తీసికోవడం నిమిత్తం ఒకరాజకీయపక్షీగా పోలీసు వారికి అవకాశం యివ్వబడివుండేది. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలనుండి జరిగే అభ్యాసాలు? భిన్నంగా యీసంవత్సరం పోలీసువారు నడిచారు. అందువల్ల వారికి విద్యాలయంలోపల రంగాగారు ప్రవేశించ నివ్వదలచ్చారు. అందుపైని పేరెల లే 10 వ తేదిలు రాజసంస్థానములు నడుస్తుండేవి. క్రొత్త పట్టణపు విద్యాలయ నిషేధానంతరం [illegible] నలు భిన్నమైనవనిన్నీ, రంగాగారు ఖండితంగా చెప్పివేశారనిన్నీ, అందువల్ల యీవిద్యాలయాన్ని కూడా, నిషేధించవచ్చుననిన్నీ, రంగాగారు కూడా అరెస్టుకాబడుదురేమోననిన్నీ; మద్రాసు లో వదంతులు ప్రబలంగానున్నవి.

—మద్రాసువిలేఖరి.

1 వ పేజి కొరవ.

బ్యాంకీలో కేవలం 140 కోట్ల నవరలు నిలువ వుండంటే నమ్ముతారా!

[illegible] ప్రియతమమైన [illegible] బుఖా రిగారు కమ్యూనిస్టు పార్టీనుండి వెల్లగొట్టుట చాల విచారకరమైన విషయం. వీరిని రైతోగారిని రాజ ద్రోహానికి అరెస్టుచేసి బుధవారమందువల్ల వదిలి వేశారు.

ఫ్రాన్సు.

ప్రస్తుతం గవర్నమెంటుకు తనకు హాస్తిమశ కాంతరమైనా, పార్లమెంటులో 100 సీట్లుగల కమ్యూనిస్టులు ప్రజాసమ్మతమైన గవర్నమెంటు నే బలపరుస్తున్నారు. బ్లూంగారి ప్రభుత్వం 6 నెలల వరకు సాగిపోతుంది. కెట్టుబడిదార్లు, కార్మికులు రాజీపడ్డారన్నమాట!

జర్మనీ.

కవచపటిక నిష్ఫలేయిందాకే [illegible] [illegible] జరిగిస్తున్న జర్మనీలోకూడ [illegible] [illegible] [illegible] పార్టీఅని ఒక పార్టీ [illegible]. హిట్లరు ప్రభుత్వంయొక్క [illegible] కదిపించడ్వారా [illegible] జర్మనీ అంతా ప్రచారం జరుగుతున్నది. ఈరహస్య ప్రచారాన్ని అణచట్టడానికి ప్రభుత్వంవల్ల కాలేదు. [illegible] ప్రజలకు [illegible]. [illegible] [illegible] నిలువచేసుకోవలసిన [illegible] [illegible] [illegible] మంచిదికాదని [illegible] [illegible] [illegible] ప్రజలకు [illegible] [illegible].

ప్రభుత్వాధికార పత్రము.

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చియు, కాంగ్రెసు పార్టీవారు మంత్రిపదవులను స్వీక రించక పోవుటను గూర్చియు మద్రాసు ప్రభుత్వ ముగారు అనేకములో కరపత్రములను ఒక లక్ష ప్రతులను అచ్చొత్తించిరి. వీనిని ప్రజలకు పంచి పెట్టవలసినదిగా ఆయాజిల్లాలలోని కలెక్టరులకు పంపిరి.

ఆకరపత్రిములో యీక్రింది విధముగా వ్రాయబడెను:—

కాంగ్రెసుపార్టీ మెంబర్లు అత్యధిక సంఖ్యాక ులుగా ఎన్నుకోబడి యుండుటవల్ల వారి నాయకుడగు సి. రాజగోపాలచారిగారిని మద్రాసు గవర్నరుగారు పిలిపించి మాట్లాడిరి. ప్రభుత్వ మును నిర్వహించుటకు మంత్రివర్గమును నిర్మాణించ వలసినదిగా కోరిరి.

1935 సంవత్సరపు క్రొత్త యిండియా ఆక్టు ననుస రించి గవర్నరుకు కొన్ని ప్రత్యేక బాధ్యతలు కల్పింపబడియున్నవి. వానిలో ముఖ్యమైనవి ఏవ నగా, రాష్ట్రములో ప్రజాశాంతి కట్టిరయున్న స్థితి కలుగకుండజూచుట, అల్పసంఖ్యాక సం ఘముల హక్కు, స్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలుగకుండ జూచుట, పబ్లికుసర్వీసులలో నున్న [illegible] [illegible] [illegible] కాకుండ జూచుటయు నై యున్నవి. మంత్రులు శిమ పరిపాలనను రాజ్యాంగ శాసన బద్ధముగా సాగించుచున్నంత కాలము గవర్నరు ఈ ప్రత్యే క బాధ్యతలగూర్చిన యధికారములను చలా యించడు.

కాని, అట్టి ప్రత్యేకాధికారములను గవర్నరు చెలాయించకుండ యిప్పుడే వెంటనే వాగ్దానము చేయవలసినదిగా సి. రాజగోపాలచారిగారు కోరిరి. రాజ్యాంగచట్టములో పరిపాలనకు బందో బస్తులుగా గవర్నరుకు విధింపబడిన ప్రత్యేకాధి కార బాధ్యతలను గవర్నరు తనంత తాను వదలు కొనజాలడు.

మంత్రివర్గముయొక్క వ్యవహారధోరణికి తో డ్పాటుగా, రాజ్యాంగవిధాన చక్రమును సక్ర మముగా సాగించుటకు గవర్నరు సర్వవిధముల అనుకూలుడై వర్తించుమని మాత్రముగవర్నరు రాజ గోపాలాచారి గారికి వాగ్దాన మొసంగెను. కనుక ప్రజలకు కాంగ్రెసుపార్టీవారు చేసిన వాగ్దానము లను చెల్లించుటకు అనగా, భూమిశిస్తులను తగ్గించుటకును, తదితర భాగ్యాభివృద్ధులను కలుగ జేయుటకును కాంగ్రెసుపార్టీవారికి అవకాశము లోపించబడెను. కాంగ్రెసుపార్టీవారు తమ మం త్రివర్గముచే ఏర్పాటుచేసి తాము సంకల్పించిన [illegible] మంచికార్యములను గవర్నరుగారి తోడ్పా టుతో ప్రజలకు చేయుటకు అవకాశముకలదు. ఇట్టి ప్రజాభ్యుదయకర కార్యములను నెరవేర్చుట [illegible] ఆయా డిపార్టుమెంటులోని ఉద్యోగీయులు [illegible] వారికి తోడ్పడగలరు. ఈవిషయములు అసత్యము లనుటకు వీలులేదు. కాంగ్రెసుపార్టీ వారు బుద్ధిపూర్వకముగా మంత్రిపదవులను స్వీక రింప నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమును సాగించుట కియ్యకొనలేదు.

సూళూరుపేట—పాముకాటుచే మరణం

పోలిరెడ్డిపాళెం అసిస్టాంటుమాస్టరు. నిర్లక్ష్యము.

సూళూరుపేటలో బడేసాహెబ్ ఉరఫ్ అసాక్ సాహెబ్ అనే 18 సంవత్సరాల వయ్య వాడు తే 25 ది రాత్రి 2 ఘం॥ లప్పుడు రాఘ వయ్యతోపులో స్నేహితులమధ్య పండుకొని యుండగా మెడకుపైన కాటువేసింది. ఆయువకుడు వెంటనే కనుగొని లేచిమిత్రుల లేపగా వారు ఆపామును చంపివేసినారు. వెంటనే ఆస్నేహి తులు యీయువకుడిని సూళూరుపేట రైల్వే స్టేషనుకు తోడుకొనివచ్చి సెలిఫోనులో పోలిరెడ్డి పాళెం స్టేషను మాస్టరు పాముల నరసయ్యగారికి చెప్పించారు. లేరంటే లేదని జవాబువచ్చింది. కాని అతనికి యేమీ జ్ఞాపకముగాలేదు. అంతకంటె కు హెచ్చిపోయి యిబ్బందికలిగింది. చాలా ప్రయత్నములు చెలిఫోనులో చెప్పారు. ఉదయం 6 ఘంటలవరకు చూచి ప్రమాదవశ్యలో ఉన్న రోగిని కారులో యెక్కించి 6 మైళ్ళలో ఉన్న పోలి రెడ్డిపాళెం ఉదయం 7 ఘం॥లకు ప్రాంతాన చేరా రు. అప్పుడు నరసయ్యగారిని దర్శింపగా తనకు తెలియనే తెలియదని చెప్పినారు. రోగి అప్పు టికే చనిపోయినాడు. ఇంతా విచారింపగా పోలి రెడ్డిపాళెంలో రాత్రిడ్యూటీలో ఉన్న అసిస్టాంటు స్టేషన్ మాస్టరు క్వార్టరులో ఉన్న పెద్దమాస్టరు నరసయ్యగారికి చెప్పలేదనిన్నీ తెలియుచున్నది. సూళూరుపేటస్టేషనులో ఆరాత్రి డ్యూటీలో ఉన్న అసిస్టాంటుస్టేషన్ మాస్టరుగారిని అడుగగా రాత్రి మూడుగంటలప్రాంతంలో యీరోగిని తన వద్దకు తీసుకువచ్చారనిన్నీ, తను టెలిఫోనులో అప్పుడే పోలిరెడ్డిపాళెం ఫోనులో చెప్పాననిన్నీ అసిస్టాంటు స్టేషనుమాస్టరుగారు లింగంశెట్టి తనకు జవాబుచెప్పాడనిన్నీ వారుచెప్పినారు.

ఈపోలిరెడ్డిపాళెం అసిస్టాంటు స్టేషన్ మాస్టరు అజాగ్రతవల్ల యీప్రమాదం తటస్థించినట్లు యేర్ప డుచున్నది. ఈకుర్రవానికి దగ్గఱబంధువు పోలి రెడ్డిపాళెం స్టేషన్లో పోర్టరుగా ఉన్నారు. ఆతనికి యీ విషయాన్ని చెప్పుచున్నాగూడా యీ అసిస్టాంటుమాస్టరు చెప్పలేదు. అతనికి తెలి పియున్నా కూడ యీప్రమాదం జరగదు. ఈఅసి స్టాంటుస్టేషన్ మాస్టరుగారి ఈ దావీషు యేమాత్రం క్షంతవ్యంగాదు. వెంటనే రైల్వే ఉద్యోగులు విచారించి వీరిపై తగినచర్య తీసుకొనుట అవసరము.

—మా ప్రత్యేక విలేఖరి.

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు మెంబర్లు అధిక సంఖ్యాకులుగా శాసన సభలయందులేరు. అట్టి రాష్ట్రములలో మంత్రివర్గము లేర్పడినవి. ఆమంత్రులు తాముఎన్నికలకాల మందు ప్రజలకు చేసిన వాగ్దానములను చెల్లించు టకు తగిన చట్టములను నిబంధనలను తయారుచేసి ప్రభుత్వమును సాగించుచునే యున్నారు. కాని, కాంగ్రెసు పార్టీవారే అధిక సంఖ్యాకులుగా ఎన్నుకొనబడిన మద్రాసు మున్నగు రాష్ట్రము లయందు కాంగ్రెసు పార్టీవారు మంత్రిపదవులను స్వీకరించనందున తాత్కాలిక మంత్రివర్గములను ఏర్పాటుచేసి ఈలోపుగా ప్రభుత్వమును సాగించు చుచు ప్రజలు ఈవిషయమై కొంత మననము చేయగల్గుటకు కొంత వ్యవధి ఒసంగడమైనది. కాంగ్రెసుపార్టీ మంత్రిపదవుల [illegible]లేదు. అందుకు కారణము వారు ఆపదవుల నిరాకరించుటయే గాని మరేమియు లేదు.

ఇదియే నిజమైనసంగతి. దీనిని మరియొన్ను ఇతరులకు కూడ మీరు సంగతిని తెలియజేయండి.

బెంగాలులో భూమిశిస్తు విధానమంతయు విచారించి పర్మనెంటు సెటిల్ మెంటు యొట్లు లాభించుచున్నదో కనుగొని అవసరమగు మార్పులు సూచించుటకు ఒకవిచారణ సంఘమును ప్రభు త్వమువారు నియమించుదురని తెలియుచున్నది.

నేటి భారత రాజ్యాంగము

ప్రాచ్య, పూర్వ, విధానాన్ని తెలుపు

1935 సం॥ రాజ్యాంగచట్టపు వివరణ,

పెలుగులు 250 పుటలు వెల 0—15—0.

రాజ్యాంగ వివేకం - చరిత్ర దీపిక చేరాలు

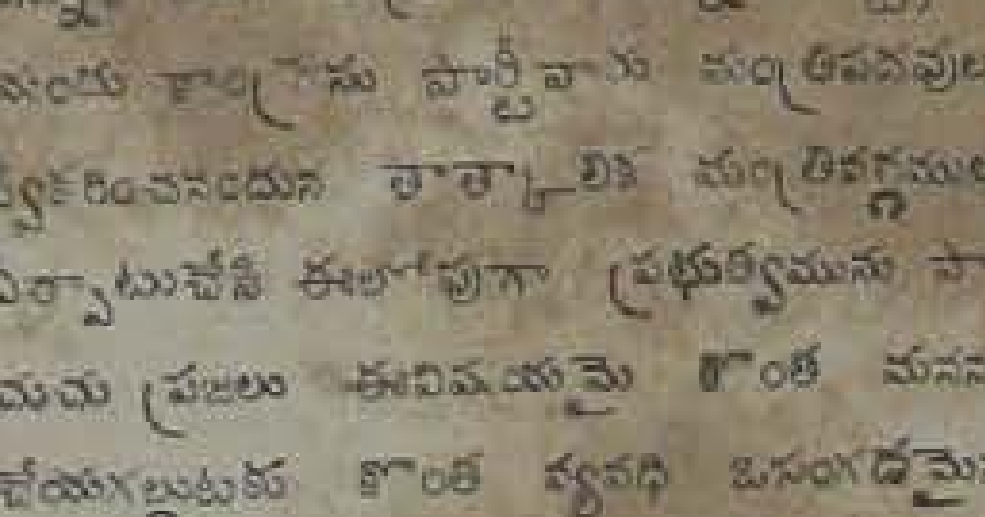
మొదలు నేటివరకు ప్రపంచరాజ్యాంగ

పరిణామం	వెల 1—0—0
జమీన్ రైతుసమస్య	వెల 0—4—0

దొరుకువారు గ్రంథకర్తలగు

కే. మండేశ్వరశర్మగారు,

కొవ్వూరు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా వారలు.

DENTAL HOSPITAL

Trunk Road, Nellore

దంత చికిత్సాలయము

ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

పండ్లు మానవసౌందర్యమునకు ముఖ్యమైనది. కావున శుభ్రముగా నుంచుకొనుడు! పండ్లను పరీక్షించుటకును, శుభ్రపరచుటకును, క్రొత్త పండ్లుకట్టుటకు, అధిక మైన పళ్లనొప్పులను కుదుర్చుటకును ప్రఖ్యాతిచెందినవారు.

సలహాకుయిచ్చు కాలము:— ఉదయం 7-30 నుండి సా॥ 5-30 వరకు

డాక్టర్ ఎ. తంబూ, పండ్ల వైద్యులు.

Printer, Publisher and Editor—N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Press, Gandhi Chow, Nellore.